

**ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
NADZORU BUDOWLANEGO**

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Telefon: + 48 32 606 33 00

WINB-ZK.7730.2.2020

Katowice, dnia 23 marca 2022 r.

Szanowny Pan **Marcin Bazylak**
Prezydent Miasta Dąbrowy Górniczej
Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej
ul. Graniczna 21, 41-300 Dąbrowa Górnicza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

1. Podstawa prawna kontroli.

Podstawa prawna kontroli: art. 84b ust. 1 i 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane¹, art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej².

2. Oznaczenie jednostki kontrolującej.

2.1. Jednostka kontrolująca: Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Katowicach³, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice.

2.2. Kierownik jednostki kontrolującej: Elżbieta Oczkowicz, Śląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego⁴.

3. Skład zespołu kontrolerów.

Z upoważnienia ŚWINB kontrolę przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- Sławomir Łabędź – Kierownik Zespołu Kontroli w WINB w Katowicach, nr legitymacji służbowej - 3/19, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli z dnia 22 października 2020 r., Nr SK.057.99.2020; kierownik zespołu kontrolerów,
- – Starszy specjalista w Zespole Kontroli w WINB w Katowicach, nr legitymacji służbowej - 8/13, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli z dnia 22 października 2020 r., Nr SK.057.100.2020; członek zespołu kontrolerów.

¹ Tekst jednolity w Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.; dalej: „ustawa – Prawo budowlane”. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o stan prawny obowiązujący w 2019 r. (t.j. w Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 z późn. zm. oraz t.j. w Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.).

² Tekst jednolity w Dz. U. z 2020 r. poz. 224 z późn. zm.; dalej: „ustawa o kontroli w administracji rządowej”.

³ Dalej: „WINB w Katowicach”.

⁴ Dalej: „ŚWINB”.

4. Oznaczenie jednostki kontrolowanej.

4.1. Jednostka kontrolowana: Prezydent Miasta Dąbrowy Górniczej jako organ administracji architektoniczno-budowlanej (art. 80 ust. 1 pkt 1, art. 82 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane).

4.2. Kierownik jednostki kontrolowanej: Marcin Bazylak - Prezydent Miasta Dąbrowy Górniczej; siedziba: Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej, ul. Graniczna 21, 41-300 Dąbrowa Górnicza.

4.3. Naczelnik kontrolowanego wydziału: Illa Marek - Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej.

5. Oznaczenie rodzaju kontroli, zakresu, okresu, celu i terminu kontroli.

5.1. Rodzaj kontroli.

Kontrola planowa, problemowa, w trybie zwykłym⁵.

5.2. Zakres kontroli.

Kontrola obejmuje zadania starosty jako organu administracji architektoniczno-budowlanej, wynikające z ustawy – Prawo budowlane oraz z ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁶, w zakresie:

- udzielania pozwoleń na budowę, przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i rozbiórkę obiektów budowlanych oraz zmianę sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- zgłoszeń zamiaru przystąpienia do wykonywania robót budowlanych lub budowy, rozbiórki, zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

5.3. Okres podlegający kontroli.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

5.4. Cel kontroli.

Celem kontroli, stosownie do art. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, jest ocena działalności⁷ Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej jako organu administracji architektoniczno-budowlanej w zakresie objętym kontrolą, dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości⁸ - ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

5.5. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych.

Zespół kontrolerów, działając z upoważnienia kierownika jednostki kontrolującej, w toku kontroli:

- w dniu 30 października 2020 r. wezwał jednostkę kontrolowaną do przygotowania akt spraw przewidzianych do kontroli (zamówienie akt spraw do kontroli);

⁵ Art. 14-50 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

⁶ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. w Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.); dalej: „Kpa”. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o stan prawny obowiązujący w 2019 r. (t.j. w Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.).

⁷ Skala ocen stosowana przez ŚWINB: 1. ocena pozytywna, 2. ocena pozytywna z uchybieniami i/lub nieprawidłowościami, 3. ocena zadowalająca mimo stwierdzonych nieprawidłowości, 4. ocena negatywna.

⁸ Nieprawidłowość - działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne. Uchybienie - odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań.

- w dniu 3 listopada 2020 r. pobrał od jednostki kontrolowanej, za pokwitowaniem, akta spraw zamówione do kontroli;
- w dniu 19 października 2021 r. zwrócił jednostce kontrolowanej, za pokwitowaniem, akta spraw pobrane do kontroli;
- w dniu 19 października 2021 r. wezwał pisemnie jednostkę kontrolowaną do udzielenia na piśmie wyjaśnień w sprawach podlegających kontroli.

Wyjaśnienia jednostki kontrolowanej⁹ wpłynęły do jednostki kontrolującej w dniu 19 listopada 2021 r. (pismo z dnia 02 listopada 2021 r., znak: WUA.1713.1.2020.MW2, podpisane z upoważnienia Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej przez Pana Arkadiusza Wandasiewicza - Zastępcę Naczelnika Wydziału Urbanistyki i Architektury w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej; *pismo zarejestrowano pod RPW/11816/2021*).

W dniu 7 lutego 2022 r. Kierownik Zespołu Kontroli w WINB w Katowicach wystąpił (drogą elektroniczną) do jednostki kontrolowanej z prośbą o uzupełnienie wyjaśnień w oznaczonym zakresie, w tym poprzez przesłanie dokumentów. Wyjaśnienia uzupełniające, udzielone przez Pana Arkadiusza Wandasiewicza - Zastępcę Naczelnika Wydziału Urbanistyki i Architektury w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej, wpłynęły do jednostki kontrolującej (drogą elektroniczną) w dniu 7 lutego 2022 r. oraz w dniu 8 lutego 2022 r. (*wyjaśnienia uzupełniające zarejestrowano pod RPW/1499/2022*)¹⁰.

6. Zagadnienia ogólnoorganizacyjne.

6.1. Zawiadomienie o kontroli z dnia 22 października 2020 r., znak kontroli: WINB-ZK.7730.2.2020, doręczono kierownikowi jednostki kontrolowanej w dniu 22 października 2020 r. poprzez ePUAP.

6.2. Kontrolerzy dokonali wpisu o przeprowadzeniu kontroli w książce kontroli prowadzonej przez jednostkę kontrolowaną. Kontrolerzy przekazali kierownikowi jednostki kontrolowanej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli udzielone przez ŚWINB, opisane w punkcie 3., oraz przed przystąpieniem do czynności kontrolnych okazali legitymacje służbowe.

7. Dokumenty, na podstawie których dokonano ustaleń.

Ustaleń stanu faktycznego w toku kontroli jednostka kontrolująca dokonała w oparciu o dokumentację znajdującą się w aktach spraw pobranych za pokwitowaniem w dniu 3 listopada 2020 r.

Pobrania akt spraw, na podstawie art. 22 pkt 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej, dokonał zespół kontrolerów prowadzących czynności kontrolne z upoważnienia kierownika jednostki kontrolującej, jednostkę kontrolowaną reprezentował w tym zakresie Pan Arkadiusz Wandasiewicz – Zastępca Naczelnika Wydziału Urbanistyki i Architektury w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej.

Pobrane akta spraw opisano odpowiednio w pkt 8.1. oraz w pkt 9.1.

⁹ Dalej także jako: „wyjaśnienia” lub „wyjaśnienia jednostki kontrolowanej”.

¹⁰ Dalej także jako: „wyjaśnienia uzupełniające”.

8. Kontrola wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę.

8.1. Ustalenia stanu faktycznego.

W zakresie udzielania przez jednostkę kontrolowaną w 2019 r. pozwoleń na budowę, przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i rozbiórkę obiektów budowlanych oraz zmianę sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części, jednostka kontrolująca pobrała do kontroli (zob.: pkt. 5.5., pkt 7.) i skontrolowała **12 spraw** zakończonych decyzjami:

- 1) Nr z dnia 30.01.2019 r., nr rej. – zmiana konstrukcji dachu wraz z wymianą pokrycia w budynku mieszkalnym jednorodzinnym; *decyzja odmowna*; inwestor nie uzupełnił braków opisanych w postanowieniu z dnia 23.10.2018 r.;
- 2) Nr z dnia 05.02.2019 r., nr rej. – przebudowa lokalu nr M010 na sklep z odzieżą (...);
- 3) Nr z dnia 27.03.2019 r., nr rej. – budowa hali namiotowej;
- 4) Nr z dnia 05.04.2019 r., nr rej. – budowa budynku biurowego i dwóch garaży jednostanowiskowych; decyzja o zmianie decyzji Nr z dnia 06.09.2017 r., nr rej.
- 5) Nr z dnia 13.06.2019 r., nr rej. – zmiana sposobu użytkowania z elementami przebudowy pomieszczenia usługowo-handlowego na mieszkanie;
- 6) Nr z dnia 14.06.2019 r., nr rej. – rozbiórka istniejącego budynku mieszkalnego i budowa nowego budynku mieszkalnego jednorodzinnego;
- 7) Nr z dnia 04.07.2019 r., nr rej. – budowa budynku mieszkalno-usługowego wraz z wewnętrznymi instalacjami;
- 8) Nr z dnia 16.08.2019 r., nr rej. – rozbudowa i nadbudowa istniejącego budynku mieszkalnego jednorodzinnego (dwulokalowego) wraz z instalacjami oraz zbiornikiem bezodpływowym na nieczystości ciekłe;
- 9) Nr z dnia 12.09.2019 r., nr rej. – budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego (*decyzja odmowna*); decyzja Nr, na skutek odwołania inwestorów, została uchylona w całości decyzją Wojewody Śląskiego z dnia 28.04.2020 r., znak: IFXIV.7840.6.57.2019;
- 10) Nr z dnia 25.10.2019 r., nr rej. – budowa wewnętrznej instalacji gazowej w istniejącym budynku mieszkalnym jednorodzinnym;
- 11) Nr z dnia 14.11.2019 r., nr rej. – budowa sieci elektroenergetycznej kablowej (...) wraz z oświetleniem w ramach zadania: Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego przy zastosowaniu energooszczędnych technologii LED;
- 12) Nr z dnia 16.12.2019 r., nr rej. – zmiana sposobu użytkowania pomieszczenia usługowo-handlowego na mieszkanie z elementami przebudowy; decyzja o zmianie decyzji Nr z dnia 13.06.2019 r.

Jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień**¹¹ w następującym zakresie:

„Pytanie nr 9.

Jednostka kontrolująca **ustaliła**, że decyzje Nr _____ z dnia 05.04.2019 r. oraz Nr _____ z dnia 16.12.2019 r., będące decyzjami o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę, w Rejestrze Wniosków, Decyzji i Zgłoszeń (RWDZ) w sprawach budowlanych prowadzonym na stronie internetowej Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, jednostka kontrolowana zarejestrowała jako decyzje o pozwoleniu na budowę, nie zaś jako decyzje o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę. Ustalono także, że wiele innych spraw, w których prowadzono postępowanie w sprawie zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę, jednostka kontrolowana prawidłowo zarejestrowała w RWDZ jako zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę.

W związku z powyższymi ustaleniami prosimy o **wyjaśnienie przyczyn** niezarejestrowania decyzji Nr _____ oraz Nr _____ w RWDZ jako decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę.”.

Jednostka kontrolowana **udzieliła pisemnych wyjaśnień** o treści:

„Pytanie nr 9

Decyzja nr _____ z dnia 05.04.2019 oraz nr _____ z dnia 16.12.2019r. będące decyzjami o zmianie pozwolenia na budowę zostały omyłkowo błędnie zarejestrowana w systemie RWDZ jako decyzje o pozwoleniu na budowę.”.

Na podstawie wyżej opisanych ustaleń oraz wyjaśnień jednostki kontrolowanej, jednostka kontrolująca **wyłączyła spod kontroli** sprawy zakończone decyzjami:

- Nr _____ z dnia 05.04.2019 r. z uwagi na to, że jest to decyzja o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę i nie mieści się w zakresie kontroli opisanym w pkt 5.2.;
- Nr _____ z dnia 16.12.2019 r. z uwagi na to, że jest to decyzja o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę i nie mieści się w zakresie kontroli opisanym w pkt 5.2.;
- Nr _____ z dnia 12.09.2019 r. z uwagi na to, że została wyeliminowana z obrotu prawnego decyzją Wojewody Śląskiego z dnia 28.04.2020 r., znak: _____, co jednostka kontrolująca ustaliła na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy.

Jednostka kontrolująca **zwraca uwagę**, że w Rejestrze Wniosków, Decyzji i Zgłoszeń¹² w sprawach budowlanych, prowadzonym na stronie internetowej Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, sprawy zakończone decyzjami Nr _____ oraz Nr _____ nie zostały zarejestrowane jako zmiana decyzji o pozwoleniu na budowę, lecz jako pozwolenie na budowę. Jednostka kontrolująca **zauważa** przy tym, że wiele innych spraw, w których prowadzono postępowanie w sprawie zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę, jednostka kontrolowana prawidłowo zarejestrowała w RWDZ jako zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę.

Jednostka kontrolująca nie kwalifikuje powyższej, niejednolitej praktyki rejestracji decyzji w RWDZ zastosowanej w ww. sprawach przez jednostkę kontrolowaną jako uchybienia. Jednak w celu ujednolicenia sposobu rejestracji w RWDZ tych dwóch rodzajów decyzji (decyzje o pozwoleniu na budowę oraz decyzje o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę), jednostka kontrolująca przekaże jednostce kontrolowanej po zakończeniu kontroli **wnioski pokontrolne** w tym zakresie.

¹¹ Pismo zespołu kontrolerów z dnia 19 października 2021 r., doręczone jednostce kontrolowanej w tym samym dniu, zawierające pytania w sprawach objętych kontrolą i wezwanie do udzielenia wyjaśnień w terminie do dnia 19 listopada 2021 r.; dalej także jako: „wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień”.

¹² Dalej jako: „RWDZ”.

Skontrolowano sposób realizacji przez jednostkę kontrolowaną następujących zadań:

1. zgodność wniosku o pozwolenie na budowę/rozbiórkę z urzędowym wzorem wniosku:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w sprawach podlegających kontroli wnioski złożono na drukach zgodnych z urzędowym wzorem wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę (wzór B-1)¹³. Wnioski opatrzone zostały prezentatą potwierdzającą ich wpływ do jednostki kontrolowanej. Wnioski były poprawnie wypełnione i podpisane przez inwestorów lub ich pełnomocników. Jednostka kontrolująca **nie wnosi uwag** w tym zakresie;

2. realizacja obowiązku wypełnienia przez organ rubryk we wniosku o pozwolenie na budowę/rozbiórkę:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w większości skontrolowanych spraw jednostka kontrolowana w skontrolowanych sprawach co do zasady **prawidłowo** zrealizowała obowiązek organu w zakresie wypełnienia rubryk we wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, dotyczących nadania numeru rejestru organu właściwego do wydania pozwolenia na budowę lub pozwolenia na rozbiórkę oraz daty wpływu wniosku o pozwolenie na budowę lub wniosku o pozwolenie na rozbiórkę (wnioski składane na drukach B-1).

W 1 skontrolowanej sprawie¹⁴ występuje rozbieżność między datą wpływu wniosku ujawnioną na prezentacie wpływu (11.09.2019 r.), a datą podaną w rubryce 'Wypełnia organ' (16.09.2019 r.), ale w decyzji prawidłowo oznaczono datę wpływu (tj. 11.09.2019 r.), a błędne oznaczenie daty w ww. rubryce nie miało wpływu na terminowość załatwienia sprawy. W innej sprawie¹⁵ rubryka 'Wypełnia organ' w ogóle nie została wypełniona, ale wszystkie wymagane dane (data wpływu wniosku, nr rejestru) oraz podpis umieszczono na pierwszej stronie wniosku;

3. kompletność wniosków o pozwolenie na budowę pod względem formalnym:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w skontrolowanych sprawach wnioski o pozwolenie na budowę co do zasady **były kompletne** pod względem formalnym w rozumieniu art. 33 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane. Do każdego z nich załączone zostały w szczególności:
 - cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7, aktualnym na dzień opracowania projektu (art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane);
 - oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (art. 33 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane). W skontrolowanych sprawach oświadczenia złożono na drukach zgodnych z urzędowym wzorem oświadczenia (B-3)¹⁶, były one poprawnie wypełnione i podpisane przez osoby ubiegające się o pozwolenie na budowę albo osoby umocowane do złożenia oświadczenia w imieniu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej ubiegającej się o wydanie pozwolenia na budowę;

¹³ Wzór B-1 wniosku o pozwolenie na budowę oraz wniosku o pozwolenie na rozbiórkę określony został w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, zgłoszenia budowy i przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, oraz decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę (Dz. U. z 2016 r. poz. 1493; obowiązuje od dnia 17 grudnia 2016 r.; dalej: „rozporządzenie w sprawie wzorów”).

¹⁴ Sprawa zakończona decyzją Nr [redacted], nr rej. [redacted]

¹⁵ Sprawa zakończona decyzją Nr [redacted], nr rej. [redacted]

¹⁶ Wzór oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (B-3) określony został w przepisach rozporządzenia cytowanego w przypisie 13.

- decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli była wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 33 ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo budowlane).

UWAGI.

W 1 skontrolowanej sprawie¹⁷, zakończonej decyzją o zmianie sposobu użytkowania z elementami przebudowy pomieszczenia usługowo-handlowego na mieszkanie, jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w aktach sprawy **brak** było zaświadczenia wymaganego na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, a zatem, że wniosek był **niekompletny**. Na podstawie tych ustaleń jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

„Pytanie nr 1.

Prosimy o **wyjaśnienie**, czy w sprawie zakończonej decyzją Nr [redacted] z dnia 13.06.2019 r., nr rej. [redacted], zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą inwestorowi pozwolenia na budowę obejmujące zmianę sposobu użytkowania z elementami przebudowy pomieszczenia usługowo-handlowego na mieszkanie, jednostka kontrolowana wezwała inwestora do dołączenia do wniosku zaświadczenia Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego?

Pytanie związane jest:

- z treścią art. 71 ust. 2 pkt 4, ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz
- ze stwierdzeniem w toku kontroli, że w aktach tej sprawy brak było wymaganego zaświadczenia lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.”.

Jednostka kontrolowana **udzieliła pisemnych wyjaśnień** o treści:

„Pytanie nr 1 [...] (‘[redacted]’ [...])

Organ administracji architektoniczno – budowlanej w toku obu postępowań nie wezwał Inwestora do dołączenia do wniosku zaświadczenia Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998r. Przepisy wprowadzające ustawę reformującą administrację publiczną – art. 14 (Dz. U. z 1998 nr 133 poz. 832 t.j. z późn. zm.) i ustawą z dnia 5 czerwca 1998r o samorządzie powiatowym – art. 92 (Dz. U. z 2020 poz. 920 t.j. z późn. zm.) i kierując się zasadą wyrażoną w art. 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 poz. 735 t.j. z późn. zm.) tutejszy Wydział Urbanistyki i Architektury działa w ramach kompetencji ustalonych dla miasta na prawach powiatu, w związku z czym wzywanie o powyższe zaświadczenie powodowałoby jedynie wydłużenie postępowania.”.

W ocenie jednostki kontrolującej stanowisko przedstawione przez jednostkę kontrolowaną w wyjaśnieniach **jest błędne**. Nie przemawiają za nim ani treść art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, ani utrwalone orzecznictwo sądów administracyjnych, ani poglądy wyrażane w tym względzie przez teoretyków prawa.

¹⁷ Sprawa zakończona decyzją Nr [redacted], nr rej. [redacted].

Przepis art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane wymaga dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części zaświadczenia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Stosownie zaś do treści art. 71 ust. 6 ww. ustawy, jeżeli zamierzona zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga wykonania robót budowlanych objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę, rozstrzygnięcie w sprawie zmiany sposobu użytkowania następuje w decyzji o pozwoleniu na budowę. Taka sytuacja miała miejsce w tej sprawie.

W brzmieniu art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, obowiązującym w okresie podlegającym kontroli, brak było podstaw do tego, aby organ administracji architektoniczno-budowlanej odstąpił od żądania dołączenia do wniosku o pozwolenie na budowę w zakresie zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia, o którym wyżej mowa, w sytuacji, gdy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązywał w chwili dokonania zgłoszenia lub złożenia wniosku. W ww. przepisie enumeratywnie wymieniono dokumenty, jakie zgłaszający zobowiązany jest dołączyć do zgłoszenia, ale dotyczy on także sytuacji, w której rozstrzygnięcie sprawy zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części następuje w drodze decyzji o pozwoleniu na budowę. Organ administracji architektoniczno-budowlanej nie ma żadnych podstaw ku temu, aby zmieniać treść ustawowego obowiązku nałożonego na zgłaszającego lub wnioskodawcę.

W orzecznictwie sądowno-administracyjnym przyjmuje się, że zaświadczenie, o którym mowa w ww. przepisie, nie jest zaświadczeniem potwierdzającym treść zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, lecz że w związku z jego wydaniem dochodzi do oceny dokonanej przez organ właściwy w sprawach zagospodarowania przestrzennego o zgodności danego zamierzenia budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 16 listopada 2012 r., sygn. akt II OSK 1277/11, postawił następującą tezę¹⁸:

„1. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 Prawa budowlanego należy zakwalifikować jako zaświadczenie, którego wydania wymaga przepis prawa (art. 217 § 2 pkt 1 KPA). Zaświadczenie to jednak w brzmieniu art. 71 ust. 2 pkt 4 Prawa budowlanego nie jest wyłącznie urzędowym potwierdzeniem określonych faktów lub stanu prawnego. Należy zauważyć, że w zaświadczeniu wydanym w oparciu o art. 71 ust. 2 pkt 4 Prawa budowlanego wójt, burmistrz albo prezydent miasta ma stwierdzić o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, błędny jest więc pogląd, że wystarczyło w zaświadczeniu przytoczyć zapisy planu. Gdyby ustawodawcy w tym przypadku chodziło tylko o przedstawienie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, to przepis art. 71 ust. 2 pkt 4 Prawa budowlanego miałby inne brzmienie. W zaświadczeniu tu omawianym organ powinien dokonać analizy i oceny, czy zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego będzie zgodny z ustaleniami obowiązującego planu, a następnie to stwierdzić wprost w zaświadczeniu. Nie jest to więc takie proste urzędowe potwierdzenie określonych faktów lub stanu prawnego wynikających z prowadzonej przez organ ewidencji, rejestrów bądź innych danych znajdujących się w posiadaniu organu, jak by wynikało z brzmienia art. 217 § 2 pkt 1 KPA.

¹⁸ Wyrok dostępny pod adresem internetowym: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/AA39C6646F//>.

2. Organ wydający zaświadczenie w oparciu o art. 71 ust. 2 pkt 4 Prawa budowlanego, obowiązany jest do samodzielnej oceny, czy występuje zgodność zamierzonego sposobu użytkowania obiektu z ustaleniami obowiązującego planu i dokonać w istocie interpretacji (wykładni) postanowień planu w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego. Przy braku stwierdzenia takiej zgodności należało zatem odmówić wydania zaświadczenia żądanej przez wnioskodawcę treści, wymaganej przepisem art. 71 ust. 2 pkt 4 Prawa budowlanego.”.

Podobne stanowisko w zakresie wykładni i stosowania art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane zajmowały wojewódzkie sądy administracyjne¹⁹. Również w nauce prawa zagadnienie wykładni tego przepisu komentowane i ujmowane jest podobnie, jak przez sądy administracyjne²⁰.

Odstąpienie od żądania spełnienia przez wnioskodawcę obowiązku dołączenia do wniosku w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części zaświadczenia, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, jednostka kontrolująca kwalifikuje jako **nieprawidłowość** w działalności jednostki kontrolowanej;

4. kompletność wniosków o pozwolenie na rozbiórkę pod względem formalnym:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w sprawie podlegającej kontroli, dotyczącej udzielenia pozwolenia na rozbiórkę²¹, **wniosek był kompletny** pod względem formalnym w rozumieniu przepisu art. 33 ust. 4 ustawy – Prawo budowlane, który wymaga załączenia do wniosku następujących dokumentów:

- zgoda właściciela obiektu (jeżeli nie był nim wnioskodawca),
- szkic usytuowania obiektu budowlanego,

¹⁹ Zob. np. wyroki dostępne w programie Legalis, a także w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych na stronie internetowej <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/cbo/query>: sygn. akt IV SA/Po 989/17 - wyrok WSA Poznań z dnia 05-04-2018, sygn. akt II SA/Bd 1198/17 - wyrok WSA Bydgoszcz z dnia 13-03-2018, sygn. akt II SA/Gd 667/17 - wyrok WSA Gdańsk z dnia 20-12-2017, sygn. akt II SA/Rz 1118/17 - wyrok WSA Rzeszów z dnia 13-12-2017, sygn. Akt II SA/Gd 651/16 – wyrok WSA Gdańsk z dnia 04-01-2017.

²⁰ Zob. np. w: - „Prawo budowlane. Komentarz” pod redakcją Andrzeja Glinieckiego (Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2014, str. 832): „(...) Zaświadczenie o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy zakwalifikować jako zaświadczenie, którego wydania wymaga przepis prawa (art. 217 § 2 pkt 1 k.p.a.). Zaświadczenie, o którym mowa w komentowanym przepisie, nie jest jednak wyłącznie urzędowym potwierdzeniem określonych faktów lub stanu prawnego. W zaświadczeniu tym wójt, burmistrz albo prezydent miasta ma stwierdzić o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dlatego nie wystarczy przytoczenie w zaświadczeniu samych zapisów planu. W niniejszym zaświadczeniu organ wskazany w komentowanym przepisie powinien dokonać analizy i oceny, czy zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego będzie zgodny z ustaleniami obowiązującego planu, a następnie stwierdzić to wprost w zaświadczeniu. Nie jest to więc takie proste urzędowe potwierdzenie określonych faktów lub stanu prawnego wynikających z prowadzonej przez organ ewidencji, rejestrów bądź innych danych znajdujących się w posiadaniu organu, jak by wynikało z art. 217 § 2 pkt 1 k.p.a. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 pr.bud., oraz jemu podobne stanowią nowy typ zaświadczeń, których przedmiot wykracza poza reguły określone w przepisach art. 217-220 k.p.a., dlatego wymagają też wykładni przepisów prawa materialnego (prawa budowlanego) je kreujących. Dlatego organ wydający zaświadczenie na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 4 pr.bud. obowiązany jest do samodzielnej oceny, czy występuje zgodność zamierzonego sposobu użytkowania obiektu z ustaleniami obowiązującego planu i dokonania w istocie interpretacji (wykładni) postanowień planu w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego (...).”;

- „Prawo budowlane. Komentarz” – redakcja naukowa Marek Wierzbowski, Alicja Plucińska-Filipowicz (Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2018, str. 796): „(...) Zaświadczenie to nie ma potwierdzać treści miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego w zakresie objętym zmianą sposobu użytkowania, lecz odnosić się do zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z tym planem. Gdyby chodziło wyłącznie o treść planu, to wymienione w analizowanym przepisie zaświadczenie byłoby zbędne, brak byłoby bowiem przeszkód, aby organ administracji zbadał treść planu we własnym zakresie. Tymczasem chodzi o to, że wójt, burmistrz albo prezydent miasta mają zbadać zgodność inwestycji z planem i wydać w tym przedmiocie zaświadczenie (...).”.

²¹ Sprawa zakończona decyzją Nr 772 z dnia 14.06.2019 r., nr rej. 14.06.2019

- opis zakresu i sposobu prowadzenia robót rozbiórkowych,
 - opis sposobu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia,
 - pozwolenia, uzgodnienia lub opinie innych organów, a także inne dokumenty, wymagane przepisami szczególnymi,
 - w zależności od potrzeb, projekt rozbiórki obiektu;
5. wzewanie do usunięcia braków formalnych wniosku o pozwolenie na budowę - art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w skontrolowanych sprawach jednostka kontrolowana nie wystosowała do inwestorów lub ich pełnomocników wezwań do usunięcia braków formalnych wniosku na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane w zw. z art. 64 § 2 Kpa.

Natomiast w kilku sprawach jednostka kontrolowana **błędnie** nałożyła obowiązek usunięcia braków formalnych wniosku w drodze postanowienia wystosowanego na podstawie art. 32-35 ustawy – Prawo budowlane (*opis i kwalifikacja w pkt 8.1. ppkt 9*).

UWAGI.

W 1 sprawie podlegającej kontroli jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wzewanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

„Pytanie nr 2.

Jednostka kontrolująca ustaliła, że w sprawie zakończonej decyzją Nr **...**, nr rej. **...**, jednostka kontrolowana wystosowała do inwestora pismo z dnia 15.01.2019 r., na podstawie art. 50 § 1 Kpa w związku z art. 32 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy – Prawo budowlane, wzywające pełnomocnika wnioskodawcy do uzupełnienia akt sprawy, w terminie do dnia 28.02.2019 r., poprzez złożenie organowi informacji dotyczących:

- uzupełnienia wniosku o numer karty mapy,
- dołączenia pełnomocnictwa podpisanego przez osoby wpisane do KRS,
- złożenie oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (poprawionego w szczegółowo opisanym zakresie).

W piśmie zawarto pouczenie o treści:

„Brak uzupełnienia wniosku skutkować będzie wydaniem decyzji odmownej w związku z brakiem kompletu informacji pozwalających pozytywnie rozpatrzyć sprawę.”.

Prosimy o **udzielenie wyjaśnień**, dlaczego jednostka kontrolowana nie zastosowała do wezwania do uzupełnienia ww. braków przepisu art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz art. 64 § 2 Kpa, w tym również w zakresie treści pouczenia o skutkach prawnych nieuzupełnienia braków?”.

Jednostka kontrolowana **udzieliła pisemnych wyjaśnień** o treści:

„Pytanie nr 2

W kontrolowanej sprawie znak **...** tutejszy organ wezwał o braki formalne wniosku na podstawie art. 50 § 1 kpa, gdyż załączniki formalne zostały dołączone do wniosku – pełnomocnictwo i oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, lecz były błędnie wypełnione. Jednocześnie dnia 15.01.2021r. organ wszczął postępowanie i postanowieniem nałożył obowiązek uzupełnienia braków materialnych projektów budowlanych. Pouczenie w wezwaniu z art. 50 § 1 zostało błędnie sformułowane.”.

Zastosowanie przez jednostkę kontrolowaną przepisu art. 50 § 1 Kpa celem uzupełnienia braków formalnych wniosku o udzielenie pozwolenia na budowę, wyszczególnionych w wezwaniu z dnia 15.01.2019 r., nastąpiło w sposób **błędny**. Wezwanie na podstawie art. 50 § 1 Kpa jest czynnością podejmowaną przez organ administracji publicznej w toku postępowania administracyjnego, a więc po jego wszczęciu. Jego istotą jest nakaz wzięcia udziału w podejmowanych czynnościach procesowych albo złożenia wyjaśnień lub zeznań, pod rygorem zastosowania środków przymusu.

W odniesieniu do przepisu art. 50 § 1 Kpa i zasad jego stosowania istnieją od dawna utrwalone poglądy tzw. doktryny prawnej, jak też orzecznictwa sądowo-administracyjnego²².

Jednostka kontrolująca **ustaliła** ponadto, że:

- wniosek o udzielenie pozwolenia na budowę w tej sprawie wpłynął 4 stycznia 2019 r., a zatem w dniu 15 stycznia 2019 r. nie upłynął jeszcze termin, o którym mowa w art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, wystosowania wezwania, na podstawie art. 64 § 2 Kpa, do usunięcia braków;
- braki określone w wezwaniu z dnia 15 stycznia 2019 r. zostały usunięte.

Jednostka kontrolowana popełniła w tej sprawie **błędy o charakterze formalnym**:

- do wezwania do uzupełnienia braków formalnych, jakimi są braki w treści dokumentów (*wniosek, oświadczenie*), winien być zastosowany przepis art. 64 § 2 Kpa w zw. z art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania w przypadku nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie zaś przepis art. 50 § 1 Kpa, pod błędnie określonym rygorem - wydania decyzji odmownej w przypadku nieuzupełnienia braków. Przepis ten ma zastosowanie dla realizacji innych celów niż usunięcie braków formalnych wniosku. Zauważyć też należy, że w wezwaniu z dnia 15 stycznia 2019 r. jednostka kontrolowana nie wezwała pełnomocnika inwestora do udziału w jakichkolwiek podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań, co jest racją zastosowania art. 50 § 1 Kpa, lecz w istocie do uzupełnienia braków;

²² Zob. np. w: „Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz.”, redaktorzy: Roman Hauser, Marek Wierzbowski, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2018 (dostępny także w: Legalis), str. 538 (cyt.):

„II. Wezwanie – definicja

1. Wezwanie. Zgodnie z utrwalonym w piśmiennictwie poglądem (tak np. *A. Wróbel*, Wezwania, w: *M. Jaśkowska, A. Wróbel*, Komentarz, 2009, s. 323; *A. Wróbel*, Wezwanie, w: *K. Chorzę, W. Taras, A. Wróbel*, Postępowanie administracyjne, 2003, s. 71; *A. Wróbel*, Wezwanie, w: *K. Chorzę, W. Taras, A. Wróbel*, Postępowanie administracyjne, 2009, s. 73; *E. Iserzon*, Wezwania, w: *E. Iserzon, J. Starościak*, Komentarz, 1965, s. 86–87), **wezwanie jest czynnością procesową podejmowaną przez organ administracji publicznej, której treścią jest nakazanie osobom, do których wezwanie to jest skierowane, wzięcia udziału w podejmowanych czynnościach procesowych albo złożenia wyjaśnień lub zeznań, pod rygorem zastosowania środków przymusu** (zob. np. wyr. WSA w Gdańsku z 5.7.2017 r., *ISA/Gd 582/17*, Legalis).

2. Istota wezwania. Z treści powyższej definicji wynika 5 ważnych konkluzji. Po pierwsze, wezwanie w ramach katalogu prawnych form działania administracji powinno być zaliczone do kategorii tzw. **czynności faktycznych**, a następnie do podkategorii **czynności materialno-technicznych** (zob. szerzej komentarz do art. 39). Oznacza to, że wezwanie wywołuje skutki prawne wyłącznie w pośredni sposób, co odbywa się poprzez zaistnienie pewnych faktów, z którymi to normy prawne będą wiązały odpowiednie skutki (zob. szerzej *J. Borkowski*, Wezwania, w: *B. Adamiak, J. Borkowski*, Komentarz, 2009, s. 256). Po drugie, wykorzystanie w postępowaniu administracyjnym instytucji wezwania jest ściśle limitowane przepisami prawa. Każdorazowe wykorzystanie instytucji wezwania bezwzględnie **wymaga istnienia odpowiedniej podstawy prawnej**. Po trzecie, instytucja wezwań może być wykorzystywana w postępowaniu administracyjnym **wyłącznie przez organ administracji publicznej do wzywania pewnych osób do udziału w konkretnych czynnościach mających miejsce w tym postępowaniu**. Po czwarte, należy wskazać na konieczność odróżniania instytucji wezwań od instytucji zawiadomień. Elementem pozwalającym na odróżnienie wezwania od zawiadomienia jest charakterystyczna dla wezwań **możliwość zastosowania przez organ środków przymusu wobec ich adresata**. Po piąte, instytucja wezwań z art. 50 KPA może być stosowana wyłącznie w trakcie toczącego się postępowania administracyjnego.”

- wobec braków formalnych wniosku istniejących w dniu 15 stycznia 2019 r., wymienionych w wezwaniu, przedwcześnie wszczęto postępowanie administracyjne w tej sprawie, czego dowodzi wydanie zawiadomienia o wszczęciu postępowania w tej samej dacie, co wezwanie do usunięcia braków, a także wydanie postanowienia na podstawie art. 35 ustawy – Prawo budowlane, również w dacie 15 stycznia 2019 r.; do czasu usunięcia braków wymienionych w wezwaniu wniosek był niekompletny formalnie, co czyniło wszczęcie postępowania w dacie 15 stycznia 2019 r. bezzasadnym.

Błędne zastosowanie do wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku art. 50 § 1 Kpa, niezastosowanie do tego wezwania art. 33 ust. 6 w zw. z art. 64 § 2 Kpa oraz wszczęcie postępowania administracyjnego poprzez wystosowanie, na podstawie art. 61 (§ 4) Kpa, zawiadomienia przed usunięciem przez inwestora braków formalnych, w tym tak istotnych, jak braki dotyczące pełnomocnictwa czy treści oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, jednostka kontrolująca kwalifikuje jako **nieprawidłowość** w działaniu jednostki kontrolowanej;

6. zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w sprawach podlegających kontroli, w których występowały inne strony niż inwestor, jednostka kontrolowana, po stwierdzeniu kompletności formalnej wniosku (za wyjątkiem przypadku opisanego w punkcie poprzedzającym), **poprawnie i niezwłocznie** wystosowała zawiadomienie o wszczęciu postępowania do osób będących stronami postępowania. W podstawie prawnej zawiadomień wskazano art. 61 Kpa, bez doprecyzowania w większości przypadków szczegółowej jednostki redakcyjnej (pomijano § 4 tego przepisu). Jednocześnie z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania informowano strony o ich uprawnieniach czynnego udziału w postępowaniu;

7. kompletność wniosków o pozwolenie na budowę/rozbiórkę pod względem materialnym:

- skontrolowano realizację obowiązków organu administracji architektoniczno-budowlanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę;
- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w skontrolowanych sprawach jednostka kontrolowana spełniła obowiązek sprawdzenia projektu budowlanego w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane, tj. w zakresie jego zgodności z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu, a także wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w skontrolowanych sprawach jednostka kontrolowana spełniła obowiązek sprawdzenia zgodności projektu zagospodarowania działki lub terenu w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane, tj. z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi;
- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w skontrolowanych sprawach jednostka kontrolowana spełniła obowiązek sprawdzenia projektu w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo budowlane, tj. kompletność projektu budowlanego i posiadanie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń oraz informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b ustawy – Prawo budowlane, oraz zaświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane.

Ponadto jednostka kontrolująca **ustaliła**, że projekty budowlane, zatwierdzone w decyzjach o pozwoleniu na budowę, **zgodne** były z art. 34 ust. 1, 2 i 3 ustawy – Prawo budowlane oraz z przepisami wykonawczymi²³, wydanymi na podstawie art. 34 ust. 6 tej ustawy;

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w skontrolowanych sprawach jednostka kontrolowana spełniła obowiązek w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, tj. sprawdzenia wykonania - w przypadku obowiązku sprawdzenia projektu, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane, także sprawdzenia projektu - przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia budowlane i legitymującą się aktualnym na dzień opracowania projektu - lub jego sprawdzenia - zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane;

8. spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 20 ust. 4 ustawy – Prawo budowlane:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że do projektów budowlanych w sprawach podlegających kontroli projektanci, a także sprawdzający, o których mowa w art. 20 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane, dołączyli oświadczenia o sporządzeniu projektu budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;

9. poprawność spełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w razie stwierdzenia naruszeń w zakresie określonym w art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane, jednostka kontrolowana w większości spraw poprawnie spełniła obowiązek wynikający z art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane nałożenia postanowieniem obowiązku usunięcia wskazanych nieprawidłowości. W postanowieniach określono termin usunięcia nieprawidłowości i pouczono o skutkach ich nieuzupełnienia w wyznaczonym terminie, tj. o wydaniu decyzji o odmowie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę. Nałożone obowiązki usunięcia nieprawidłowości co do zasady były **zgodne** z art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, tj. nałożono je w zakresie określonym w art. 35 ust. 1 ustawy. Uzupełnienie braków nastąpiło w terminach wyznaczonych w postanowieniach i zostało udokumentowane w aktach.

UWAGI.

- 1) W 3 skontrolowanych sprawach jednostka kontrolowana nałożyła w postanowieniach wydanych na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane obowiązek uzupełnienia braków innych niż braki, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane. W związku z tym jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wzwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

„Pytanie nr 3.

Prosimy o **wyjaśnienie przyczyn** nałożenia na inwestorów lub ich pełnomocników, w drodze postanowienia wydanego na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, obowiązku usunięcia nieprawidłowości w zakresie braków innych niż braki, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane, w sprawach zakończonych decyzją:

- Nr **...**, nr rej. **...**; postanowieniem z dnia 13.03.2019 r. nałożono na inwestora obowiązek usunięcia, w terminie do dnia 15.04.2019 r., nieprawidłowości stwierdzonych po przeanalizowaniu wniosku oraz projektu, w zakresie m.in.: określenia we wniosku i projekcie karty mapy, złożenia prawidłowo sporządzonego oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane, złożenia dowodu uiszczenia opłaty skarbowej za pozwolenie na budowę oraz za pełnomocnictwo;

²³ W skontrolowanych sprawach zakończonych decyzjami o pozwoleniu na budowę zatwierdzone projekty budowlane spełniały co do zasady wymogi wynikające z przepisów rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (t.j. w Dz. U. z 2018 r. poz. 1935).

- Nr [redacted] nr rej. [redacted]; postanowieniem z dnia 29.03.2019 r. nałożono na inwestora obowiązek usunięcia, w terminie do dnia 30.04.2019 r., nieprawidłowości stwierdzonych po przeanalizowaniu wniosku oraz projektu, w zakresie m.in.: określenia we wniosku i oświadczeniu karty mapy, złożenia oświadczenia o prawie dysponowania określoną działką, złożenia dowodu uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości adekwatnej do zakresu opracowania projektowego;

- Nr [redacted] nr rej. [redacted]; postanowieniem z dnia 14.06.2019 r. nałożono na inwestora obowiązek usunięcia, w terminie do dnia 30.07.2019 r., nieprawidłowości stwierdzonych po przeanalizowaniu wniosku oraz projektu, w zakresie m.in.: określenia we wniosku oraz w oświadczeniu karty mapy, złożenia oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością na jednej kartce papieru (zgodnie ze wzorem druku B-3).

Pytanie związane jest z treścią art. 33 ust. 6 oraz art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, z których wynika, że braki inne niż braki, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane (czyli tzw. braki formalne w odróżnieniu od braków materialnych), winny być usunięte przez organ na podstawie wezwania, o którym mowa w art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane w zw. z art. 64 § 2 Kpa?”.

Jednostka kontrolowana udzieliła pisemnych wyjaśnień o treści:

„Pytanie nr 3 (

Z uwagi na upływ 14 dniowego terminu określonego w art. 33 ust. 6 prawa budowlanego, na wezwanie z art. 62 § 2 kpa, tutejszy organ wezwał o uzupełnienie braków formalnych wniosku łącznie z postanowieniem.”.

W wyjaśnieniach omyłkowo przywołano art. 62 § 2 Kpa (w przepisie tym nie występują paragrafy), zamiast art. 64 § 2 Kpa.

Jednostka kontrolująca **zwraca uwagę**, że art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane stanowi podstawę do wydania przez organ administracji architektoniczno-budowlanej postanowienia o obowiązku usunięcia nieprawidłowości wyłącznie w odniesieniu do nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie określonym w art. 35 ust. 1 tej ustawy. Skutkiem niewykonania postanowienia po upływie wyznaczonego terminu winno być wydanie decyzji o odmowie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę (art. 35 ust. 3 ww. ustawy w brzmieniu w okresie podlegającym kontroli). Braki inne niż braki, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane, należy uznać za braki, do których stosuje się, kierując się treścią art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, wyłącznie art. 64 § 2 Kpa. Do tego typu innych braków należą m.in. braki formalnoprawne, takie jak niekompletność wniosku o udzielenie pozwolenia na budowę, np. w zakresie oznaczenia karty mapy we wniosku czy niekompletność lub niejasność oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane²⁴. Wystąpienie braków formalnych powoduje niemożność wszczęcia postępowania administracyjnego do czasu ich usunięcia.

W 2 postanowieniach wymienionych w *pytaniu nr 3* jednostki kontrolującej nałożono obowiązek załączenia dowodu uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia na budowę, a w jednym – dowodu uiszczenia opłaty skarbowej za pełnomocnictwo. Braki z tytułu opłaty skarbowej za udzielenie pozwolenia na budowę winny być usuwane na podstawie art. 261 § 1 Kpa, w drodze wezwania wyznaczającego termin do wniesienia należności. Natomiast w odniesieniu do niedołączenia dowodu uiszczenia opłaty skarbowej z tytułu pełnomocnictwa **brak** jest podstaw prawnych do nałożenia obowiązku złożenia takiego dowodu. W razie braku opłaty skarbowej za złożenie dokumentu stwierdzającego

²⁴ Zob.: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 października 2010 r., II OSK 917/10 (<https://sip.legalis.pl/>): Teza 2.: „Kwestia zupełności dokumentu prywatnego, jakim jest oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane nie jest objęta dyspozycją w art. 35 ust. 1 Prawa budowlanego, co oznacza, że do uzupełnienia jakichkolwiek braków takiego oświadczenia nie ma zastosowania tryb wskazany w art. 35 ust. 3 Prawa budowlanego.”.

udzielenie pełnomocnictwa, sposób działania organu administracji publicznej reguluje art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. w Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 ze zm.); przepis ten stanowi, że zbiorczą informację o takich przypadkach należy przekazać organowi podatkowemu właściwemu w sprawach opłaty skarbowej.

Opisane w *pytaniu nr 3* przypadki nałożenia w 3 skontrolowanych sprawach obowiązku usunięcia braków formalnych wniosku o udzielenie pozwolenia na budowę poprzez **błędne** wydanie w tym zakresie postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, zamiast wezwania w trybie art. 64 § 2 Kpa, jednostka kontrolująca kwalifikuje jako **nieprawidłowość** w działalności jednostki kontrolowanej.

Natomiast przypadki:

- wyznaczenia stronom terminu do wniesienia należności z tytułu opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia na budowę, tj. należności, o których mowa w art. 261 § 1 Kpa, poprzez **błędne** wydanie w tym zakresie postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane oraz **niezgodne** z art. 261 § 1 Kpa określenie skutków niewniesienia opłaty skarbowej w wyznaczonym terminie (2 sprawy opisane w *pytaniu nr 3*),
- bezpodstawnego wyznaczenia w postanowieniu wydanym na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane terminu do złożenia dowodu uiszczenia opłaty za pełnomocnictwo (1 sprawa opisana w *pytaniu nr 3*) -

jednostka kontrolująca kwalifikuje jako **uchybie** w działalności jednostki kontrolowanej.

- 2) W skontrolowanych sprawach postanowienia na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane w zasadniczej części wydane zostały w terminie nieprzekraczającym 30 dni od daty wpływu kompletnego formalnie wniosku. W 2 sprawach jednostka kontrolowana wydała postanowienia w terminie dłuższym niż miesiąc. W związku z tym jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

„Pytanie nr 4.

Prosimy o **wyjaśnienie przyczyn** wydania, na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, postanowienia nakładającego obowiązek usunięcia nieprawidłowości:

- w sprawie zakończonej decyzją Nr _____, nr rej. _____, dopiero po upływie 57 dni od wpływu wniosku; wniosek wpłynął w dniu 31.01.2019 r., zawiadomienie o wszczęciu postępowania wydano w dniu 28.03.2019 r., postanowienie wydano w dniu 29.03.2019 r.;
- w sprawie zakończonej decyzją Nr _____, nr rej. _____, dopiero po upływie 60 dni od wpływu wniosku; wniosek wpłynął w dniu 15.04.2019 r., zawiadomienie o wszczęciu postępowania wydano w dniu 14.06.2019 r., postanowienie wydano w dniu 14.06.2019 r.

Pytanie związane jest z treścią art. 35 § 3 Kpa, który stanowi, że załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.”.

Jednostka kontrolowana **udzieliła pisemnych wyjaśnień** o treści:

„Pytanie nr 4

Z uwagi na dodatkowe zadania, w tym między innymi opracowywanie wniosku w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w Dąbrowie Górniczej przy ul. Przemysłowej (postępowanie zakończone uchwałą Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej nr XII/158/2019 z dnia 26 czerwca 2019r) przez pracownika prowadzącego oba postępowania, sprawy nie zostały załatwione w terminie określonym w art. 35 § 3 kpa.”.

Jednostka kontrolująca **ustaliła**, że także w sprawie zakończonej decyzją Nr [redacted] z dnia 14.11.2019 r., nr rej. [redacted], postanowienie z dnia 31.10.2019 r. wydano **po upływie 50 dni** od dnia wpływu wniosku (wniosek wpłynął w dniu 11.09.2019 r.).

Jednostka kontrolująca **zwraca uwagę**, że do obliczania terminów załatwiania spraw o udzielenie pozwolenia na budowę lub pozwolenia na rozbiórkę należy stosować przepis art. 35 § 3 Kpa. Natomiast przepis art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane należy interpretować w szczególności jako wskazujący termin, po upływie którego organ wyższego stopnia wymierza organowi administracji architektoniczno-budowlanej karę w oznaczonej wysokości (w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie). Działania organu administracji architektoniczno-budowlanej w aspekcie terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych należy także rozpatrywać w kontekście zasady szybkości działania organu administracji publicznej, wyrażonej w art. 12 § 1 Kpa, oraz w tym kontekście przepisu art. 35 § 1 Kpa, nakładającego na organy administracji publicznej obowiązek rozpatrywania spraw bez zbędnej zwłoki. O każdym przypadku niezakończonych spraw w terminie należy pisemnie zawiadomić strony - zgodnie z przepisem art. 36 Kpa²⁵.

W 2 sprawach opisanych w *pytaniu nr 4* oraz w sprawie zakończonej decyzją Nr [redacted] jednostka kontrolowana nałożyła postanowieniem, wydanym na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, obowiązek usunięcia nieprawidłowości we wniosku o pozwolenie na budowę dopiero **po upływie 1 miesiąca i kilku tygodni** od dnia wpływu kompletnego pod względem formalnym wniosku. Skutkiem takiego działania jednostki kontrolowanej było m.in. automatyczne **wydłużenie** prowadzonych postępowań administracyjnych.

Na podstawie opisanych wyżej ustaleń stanu faktycznego, przy uwzględnieniu wyjaśnień jednostki kontrolowanej oraz ustaleń stanu faktycznego w zakresie terminowości załatwienia spraw poprzez wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (patrz: *opis w punkcie następnym*), jednostka kontrolująca **kwalifikuje** opisane w *pytaniu nr 4* oraz w sprawie zakończonej decyzją Nr [redacted] przypadki wydania postanowień na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane znacząco po upływie miesiąca, ale przed upływem dwóch miesięcy od dnia wpływu kompletnego pod względem formalnym wniosku o pozwolenie na budowę - jako **uchybie** w działalności jednostki kontrolowanej;

10. terminowość załatwienia spraw:

- kontrolując terminowość załatwienia spraw zakończonych decyzjami o pozwoleniu na budowę, decyzjami o pozwoleniu na rozbiórkę oraz decyzją o odmowie zatwierdzenia projektu budowlanego i wydania decyzji o pozwoleniu na budowę (łącznie 9 spraw), jednostka kontrolująca **ustaliła**, że:

- 3 skontrolowane decyzje wydano **w terminie do miesiąca** od dnia złożenia kompletnego formalnie i materialnie wniosku o pozwolenie na budowę lub wniosku o pozwolenie na rozbiórkę²⁶;

²⁵ Art. 36 Kpa: § 1. O każdym przypadku niezakończonych spraw w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

§ 2. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

²⁶ W terminie do 30 dni od dnia złożenia kompletnego formalnie i materialnie wniosku wydane zostały decyzje:

- Nr [redacted] - 18 dni; - Nr [redacted] - 30 dni; - Nr [redacted] - 25 dni.

- 6 skontrolowanych decyzji wydano w terminie powyżej miesiąca, lecz jednocześnie nieprzekraczającym 65 dni od dnia złożenia kompletnego formalnie oraz materialnie wniosku o pozwolenie na budowę lub wniosku o pozwolenie na rozbiórkę²⁷.

Terminy załatwienia spraw podlegających kontroli co do zasady uzasadnione były okolicznościami ich prowadzenia (z uwagami zawartymi w punkcie poprzedzającym, dotyczącymi wydania postanowień w 3 sprawach), w tym związanymi z dokonaniem zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania i umożliwieniem im skorzystania z uprawnień czynnego udziału w postępowaniu, a także okolicznościami, o których mowa w art. 35 ust. 8 ustawy – Prawo budowlane;

11. zgodność decyzji o pozwoleniu na budowę/rozbiórkę z urzędowym wzorem decyzji:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w sprawach podlegających kontroli wydane decyzje o pozwoleniu na budowę/rozbiórkę co do zasady zgodne były z przepisami ustanawiającymi urzędowy wzór decyzji o pozwoleniu na budowę/rozbiórkę (B-5)²⁸; decyzje o pozwoleniu na budowę zawierały wszystkie elementy określone we wzorze decyzji oraz w art. 107 § 1 Kpa, w tym uzasadnienie prawne i faktyczne;

12. poprawność klauzuli zatwierdzającej projekt budowlany:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że zatwierdzone w decyzjach projekty budowlane zawierały na ich stronie tytułowej dwie pieczęci. Jedna z nich to pieczęć urzędu o treści: „URZĄD MIEJSKI w Dąbrowie Górniczej WYDZIAŁ URBANISTYKI I ARCHITEKTURY”, a druga to pieczęć o treści: „PROJEKT BUDOWLANY ZATWIERDZONO I UDZIELONO POZWOLENIA NA BUDOWĘ Nr ... DNIA”. Jednostka kontrolująca **nie wnosi uwag** w tym zakresie;

13. poprawność podpisu decyzji:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że skontrolowane decyzje zostały podpisane przez upoważnionego przez Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej pracownika Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej, tj. przez Naczelnika Wydziału Urbanistyki i Architektury (3 decyzje) lub przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Urbanistyki i Architektury (6 decyzji), z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego, zgodnie z art. 107 § 1 pkt 8 Kpa. Jednostka kontrolująca **nie wnosi uwag** w tym zakresie;

14. poprawność doręczenia decyzji stronom:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w aktach skontrolowanych spraw znajdowały się dowody potwierdzające doręczenie decyzji stronom postępowania, w związku z czym **nie wnosi uwag** w tym zakresie;

15. poprawność założenia i prowadzenia metryki sprawy:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że jednostka kontrolowana we wszystkich skontrolowanych sprawach dopełniła obowiązku wynikającego z art. 66a § 1 Kpa założenia i prowadzenia metryk spraw (metryki prowadzone są elektronicznie), w związku z czym **nie wnosi uwag** w tym zakresie.

²⁷ W terminie powyżej miesiąca, ale nieprzekraczającym 65 dni od dnia złożenia kompletnego formalnie i materialnie wniosku wydane zostały decyzje:

- Nr - 34 dni; Nr - 42 dni; Nr - 58 dni; Nr - 57 dni; Nr - 64 dni; Nr - 56 dni.

²⁸ Wzór decyzji o pozwoleniu na budowę/rozbiórkę (B-5) określony został w przepisach rozporządzenia, opisanego w przypisie 13.

8.2. Ocena częściowa stanu faktycznego.

Na podstawie ustaleń stanu faktycznego opisanych w pkt 8.1., jednostka kontrolująca **ocenia:**

- **pozytywnie z uchybieniami i nieprawidłowościami** działalność jednostki kontrolowanej w zakresie udzielania pozwoleń na budowę/rozbiórkę w okresie podlegającym kontroli.

Na powyższą ocenę wpływ miały ustalenia stanu faktycznego opisane w pkt 8.1., z których wynika, że zadania związane z wydawaniem decyzji o pozwoleniu na budowę oraz decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę jednostka kontrolowana w sprawach poddanych kontroli co do zasady realizowała prawidłowo i terminowo, jednak nie ustrzegła się w swojej działalności **błędów**, które jednostka kontrolująca zakwalifikowała jako **uchybenia lub nieprawidłowości**.

Jako **uchybenia** jednostka kontrolująca zakwalifikowała:

1) opisane w pkt 8.1. ppkt 9 (uwaga nr 1):

- błędne wyznaczenie w **2 przypadkach** terminu złożenia dowodu zapłaty opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia na budowę w drodze postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, zamiast w drodze wezwania na podstawie art. 261 § 1 Kpa oraz niezgodnie z art. 261 § 1 Kpa określenie skutków niewniesienia opłaty skarbowej w oznaczonym terminie,
- bezpodstawne wyznaczenie w **1 przypadku** w drodze postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane terminu złożenia dowodu zapłaty opłaty skarbowej za pełnomocnictwo;

2) opisane w pkt 8.1. ppkt 9 (uwaga nr 2) **3 przypadki** wydania postanowień w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane znacząco po upływie miesiąca, ale przed upływem dwóch miesięcy od dnia wpływu kompletnego pod względem formalnym wniosku o pozwolenie na budowę.

Jako **nieprawidłowości** jednostka kontrolująca zakwalifikowała:

- 1) opisane w pkt 8.1. ppkt 3 niedopełnienie w **1 przypadku** obowiązku organu nałożenia na wnioskodawcę obowiązku dołączenia do wniosku o pozwolenie na budowę w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 64 § 2 Kpa;
- 2) opisane w pkt 8.1. ppkt 5 błędne zastosowanie w **1 przypadku** do wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku przepisu art. 50 § 1 Kpa, niezastosowanie do tego wezwania przepisu art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz wszczęcie postępowania administracyjnego poprzez wystosowanie, na podstawie art. 61 Kpa, zawiadomienia przed usunięciem przez inwestora braków formalnych, w tym tak istotnych, jak braki dotyczące pełnomocnictwa oraz treści oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;
- 3) opisane w pkt 8.1. ppkt 9 (uwaga nr 1) błędne nałożenie w **3 przypadkach** obowiązku usunięcia braków formalnych wniosku o pozwolenie na budowę w drodze postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, zamiast wezwania w trybie art. 64 § 2 Kpa.

W odniesieniu do stwierdzonej w toku kontroli niejednolitej praktyki rejestracji w RWDZ decyzji o pozwoleniu na budowę oraz decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę, jednostka kontrolująca przekaze po zakończeniu kontroli **wnioski pokontrolne** - w celu ujednolicenia przez jednostkę kontrolowaną sposobu rejestracji tych dwóch rodzajów decyzji (pkt. 8.1. – we wstępie).

9. Kontrola zgłoszeń zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

9.1. Ustalenia stanu faktycznego.

W obszarze zgłoszeń do jednostki kontrolowanej w 2019 r. zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, niewymagających pozwolenia na budowę, jednostka kontrolująca pobrała do kontroli (zob.: pkt 5.5., pkt 7.) i skontrolowała 12 spraw zgłoszeń:

- 1) z dnia 31.01.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru wykonywania robót budowlanych: budowy wiaty wolnostojącej i montażu paneli fotowoltaicznych na dachu wiaty. Wydano *decyzję o sprzeciwie* z dnia 18.04.2019 r.; w podstawie prawnej przytoczono m.in. art. 30 ust. 5c ustawy – Prawo budowlane, w związku z niewykonaniem postanowienia z dnia 19.02.2019 r., nakładającego obowiązek uzupełnienia zgłoszenia o określone dokumenty, w terminie do dnia 10.04.2019 r.;
- 2) z dnia 07.02.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru budowy obiektu tymczasowego (niepołączonego trwale z gruntem obiektu kontenerowego przeznaczonego na cele gospodarcze związane z utrzymaniem działki, na okres 180 dni od dnia 15.03.2019 r.), przyjęte bez sprzeciwu, co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 08.03.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, na wniosek inwestora;
- 3) z dnia 13.03.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru rozbiórki pawilonu handlowo-usługowego, przyjęte bez sprzeciwu (*milczące załatwienie sprawy*), po uzupełnieniu, w wykonaniu obowiązku uzupełnienia dokumentów w terminie do 30.04.2019 r., nałożonego postanowieniem z dnia 27.03.2019 r.;
- 4) z dnia 17.04.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru zmiany sposobu użytkowania lokali z przychodni na 3 lokale mieszkalne, przyjęte bez sprzeciwu (*milczące załatwienie sprawy*), po uzupełnieniu w dniu 22.05.2019 r., w wykonaniu obowiązku uzupełnienia dokumentów w terminie do 10.06.2019 r., nałożonego postanowieniem z dnia 13.05.2019 r.;
- 5) z dnia 07.05.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru rozbiórki szopy, przyjęte bez sprzeciwu, co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 20.05.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane;
- 6) z dnia 27.06.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru budowy przydomowej oczyszczalni ścieków o wydajności 5 m³/dobę, przyjęte bez sprzeciwu, co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 08.07.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane;
- 7) z dnia 04.07.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru budowy sieci ciepłowniczej (zgłoszenie z projektem), przyjęte bez sprzeciwu, po uzupełnieniu w dniu 27.09.2019 r., w wykonaniu obowiązku uzupełnienia dokumentów, nałożonego postanowieniem z dnia 13.05.2019 r., co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 14.10.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane, na wniosek inwestora datowany na dzień 23.10.2019 r., wpływ: 24.10.2019 r.;
- 8) z dnia 12.08.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego na gabinet depilacji laserowej, przyjęte bez sprzeciwu, co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 19.08.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, art. 71 ustawy – Prawo budowlane. W aktach sprawy znajduje się m.in. decyzja Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej Nr [redacted] z dnia 24.06.2019 r. o warunkach zabudowy;

- 9) z dnia 17.09.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru budowy budynku gospodarczego o wym. 6m x 4m, przyjęte bez sprzeciwu, po uzupełnieniu w dniu 01.10.2019 r., w wykonaniu obowiązku uzupełnienia dokumentów w terminie do 20.10.2019 r., nałożonego postanowieniem z dnia 24.09.2019 r., co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 08.10.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane;
- 10) z dnia 22.10.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru budowy instalacji zbiornikowej na gaz płynny propan do zasilania instalacji gazowej w budynku mieszkalnym jednorodzinnym (...), przyjęte bez sprzeciwu, co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 12.11.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane;
- 11) z dnia 27.11.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru budowy sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z przyłączami (zgłoszenie z projektem), przyjęte bez sprzeciwu, co potwierdza *zaświadczenie* z dnia 03.12.2019 r., wydane na podstawie art. 217 § 1 Kpa, art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane;
- 12) z dnia 11.12.2019 r., nr rej. [redacted]; zgłoszenie zamiaru postawienia ścianek działowych z płyt kartonowo-gipsowych na pojedynczych rusztach wraz z drzwiami, które utworzą magazyn pracowni konserwatorskiej z el. metaloplastyki o pow. 4 m² w holu/korytarzu przed pracownią w budynku (...). Wydano *decyzję o sprzeciwie* z dnia 30.12.2019 r.; w podstawie prawnej przytoczono m.in. art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane.

Skontrolowano realizację przez jednostkę kontrolowaną następujących zadań:

1. poprawność przyjęcia zgłoszenia przez organ:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w sprawach podlegających kontroli zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy obiektu budowlanego oraz zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części²⁹ złożone zostały na drukach opracowanych i udostępnianych przez jednostkę kontrolowaną³⁰ w siedzibie organu, jak również na stronie internetowej urzędu. Zgłoszenia były podpisane przez zgłaszających. Zgłoszenia opatrzone prezentatą wpływu do jednostki kontrolowanej. Zgłoszeniom nadano numer rejestru, pod którym zarejestrowano sprawę;

2. realizacja obowiązku sprawdzenia kompletności zgłoszenia przez organ:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w sprawach podlegających kontroli zgłoszenia przyjęte bez sprzeciwu w większości były co do zasady kompletne (zob. poniżej: UWAGA 1).

W razie stwierdzenia konieczności uzupełnienia zgłoszenia, jednostka kontrolowana nałożyła, w drodze postanowienia, na podstawie art. 30 ust. 5c (zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy) lub na podstawie art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane (zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego), obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów³¹.

²⁹ Zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy obiektu budowlanego oraz zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części – dalej także jako: „zgłoszenia”.

³⁰ Zgłoszenia dotyczące zamiaru budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego składane na druku B-2 nie podlegały kontroli.

³¹ Postanowienia wydano w sprawach o nr rej.: [redacted]

Jednostka kontrolowana wydała postanowienia w ustawowym terminie, tj. przed upływem 21 dni od dnia wpływu zgłoszeń zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy oraz 30 dni od dnia wpływu zgłoszeń zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

Postanowienia odpowiadały co do zasady wymogom formalnym wynikającym z art. 124 § 1 Kpa oraz materialnym wynikającym z art. 30 ust. 5c lub art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane (zob. poniżej UWAGA 2).

Dowody doręczenia postanowień osobom zobowiązanym zgromadzono w aktach spraw.

Uzupełnienie braków w skontrolowanych sprawach zostało udokumentowane w aktach³².

UWAGI.

- 1) W 1 sprawie podlegającej kontroli jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

„Pytanie nr 5.

Prosimy o **wyjaśnienie**, czy w sprawie nr rej. **17777/2021** - zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania z przychodni na 3 lokale mieszkalne, przyjęte bez sprzeciwu - jednostka kontrolowana wezwała inwestora do dołączenia do zgłoszenia zaświadczenia Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego?

Pytanie związane jest z:

- treścią art. 71 ust. 2 pkt 4, ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz
- ustaleniem w toku kontroli, że w aktach tej sprawy brak było wymaganego zaświadczenia lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.”.

Jednostka kontrolowana **udzieliła pisemnych wyjaśnień** o treści:

„Pytanie nr 5 ([...], 17777/2021)

Organ administracji architektoniczno – budowlanej w toku obu postępowań nie wezwał Inwestora do dołączenia do wniosku zaświadczenia Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998r. Przepisy wprowadzające ustawę reformującą administrację publiczną – art. 14 (Dz. U. z 1998 nr 133 poz. 832 t.j. z późn. zm.) i ustawą z dnia 5 czerwca 1998r o samorządzie powiatowym – art. 92 (Dz. U. z 2020 poz. 920 t.j. z późn. zm.) i kierując się zasadą wyrażoną w art. 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 poz. 735 t.j. z późn. zm.) tutejszy Wydział Urbanistyki i Architektury działa w ramach kompetencji ustalonych dla miasta na prawach powiatu, w związku z czym wzywanie o powyższe zaświadczenie powodowałoby jedynie wydłużenie postępowania.”.

³² Stwierdzenie to nie dotyczy sprawy o nr rej. **17777/2021**, w której nieuzupełnienie braków w wyznaczonym terminie stało się przyczyną wniesienia sprzeciwu w drodze decyzji.

W ocenie jednostki kontrolującej stanowisko przedstawione przez jednostkę kontrolowaną w wyjaśnieniach **jest błędne**. Nie przemawiają za nim ani treść art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, ani utrwalone orzecznictwo sądów administracyjnych, ani poglądy wyrażane w tym względzie przez teoretyków prawa.

Przepis art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane wymaga dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części zaświadczenia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W brzmieniu ww. przepisu art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, obowiązującym w okresie podlegającym kontroli, brak było jakichkolwiek podstaw do tego, aby organ administracji architektoniczno-budowlanej odstąpił od żądania dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia, o którym wyżej mowa, w sytuacji, gdy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązywał w chwili dokonania zgłoszenia. W wyżej wymienionym przepisie enumeratywnie wymieniono dokumenty, jakie zgłaszający zobowiązany jest dołączyć do zgłoszenia. W związku z tym organ administracji architektoniczno-budowlanej nie ma podstaw ku temu, aby zmieniać treść obowiązku nałożonego na zgłaszającego przez prawodawcę.

Odstąpienie w tej sprawie od żądania dołączenia do zgłoszenia ww. zaświadczenia świadczy w ocenie jednostki kontrolującej o błędnej wykładni i niepoprawnym zastosowaniu przez jednostkę kontrolowaną przepisu art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane. Powszechnie i od wielu lat przyjmuje się w orzecznictwie sądowo-administracyjnym, że zaświadczenie, o którym mowa w ww. przepisie, nie jest zaświadczeniem potwierdzającym treść zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, lecz że w związku z jego wydaniem dochodzi do oceny dokonanej przez właściwy organ o zgodności danego zamierzenia budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (zob.: orzecznictwo i poglądy cytowane w pkt 8.1. ppkt 3 niniejszego opracowania pokontrolnego, str. 8-9).

Odstąpienie w ww. sprawie od żądania spełnienia przez zgłaszającego obowiązku dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części zaświadczenia, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, jednostka kontrolująca kwalifikuje jako **nieprawidłowość** w działalności jednostki kontrolowanej ze względu na naruszenie art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane.

- 2) W 1 sprawie podlegającej kontroli jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

Pytanie nr 6.

Prosimy o **wyjaśnienie przyczyn** nieokreślenia w postanowieniu wydanym w dniu 24.07.2019 r. w sprawie zgłoszenia budowy sieci ciepłowniczej od komory przy ul. P. do obiektów w rejonie ul. D. w Dąbrowie Górniczej, nr rej. ..., terminu uzupełnienia brakujących dokumentów.

Pytanie związane jest:

- z treścią art. 30 ust. 5c ustawy – Prawo budowlane, który stanowi, że w postanowieniu wydanym na podstawie tego przepisu organ winien określić termin uzupełnienia brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia winien wnieść sprzeciw w drodze decyzji;
- z ustaleniem, że w ww. postanowieniu z dnia 24.07.2019 r. nie został określony termin uzupełnienia braków.”.

Jednostka kontrolowana udzieliła pisemnych wyjaśnień o treści:

„Pytanie nr 6

W postanowieniu wydanym na podstawie art. 30 ust. 5c prawa budowlanego, omyłkowo nie zawarto terminu na uzupełnienie brakujących dokumentów.”.

Jednostka kontrolująca ustaliła ponadto, że zgłoszenie zostało uzupełnione.

Niedopełnienie obowiązku określenia w postanowieniu terminu uzupełnienia brakujących dokumentów jednostka kontrolująca kwalifikuje jako **uchybie**nie w działalności jednostki kontrolowanej obowiązkowi określone w art. 30 ust. 5c ustawy – Prawo budowlane;

3. realizacja obowiązku organu zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej informacji, o których mowa w art. 30a ustawy – Prawo budowlane:

- jednostka kontrolująca ustaliła, iż spośród kontrolowanej próby zgłoszeń obowiązkowi zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej³³ wymaganych informacji podlegały 2 zgłoszenia³⁴.

Obowiązek wynikający z art. 30a pkt 1, 2 i 3 ustawy – Prawo budowlane, dotyczący zamieszczenia w BIP informacji o zgłoszeniu budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a ww. ustawy, jednostka kontrolowana realizuje poprzez zamieszczenie wymaganych informacji w BIP na stronie podmiotowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej:

- strona: <https://www.dabrowa-gornicza.pl/>;
- zakładka (strona) ‘bip’: <https://www.bip.dabrowa-gornicza.pl/5823/>;
- zakładka: Spisy podmiotowe;
- zakładka: Planowanie przestrzenne i informacje o środowisku i zabytkach;
- zakładka: Architektura, Budownictwo;
- zakładka: ZGŁOSZENIA ROBÓT BUDOWLANYCH - REJESTR W UJĘCIU MIESIĘCZNYM;
- wybór: Zgłoszenie robót budowlanych (rok).

³³ Dalej: „BIP”.

³⁴ Zgłoszenia z projektem o nr rej.: -

Przepis art. 30a ustawy – Prawo budowlane przyjęty został celem zabezpieczenia interesów prawnych osób trzecich, niemających z powodu uproszczonej formy zgłoszenia możliwości żądania administracyjnej lub sądowo-administracyjnej kontroli procesu inwestycyjno-budowlanego przed faktycznym rozpoczęciem przez inwestora budowy lub innych robót budowlanych³⁵. Z tych względów w ocenie jednostki kontrolującej istotne jest nie tylko terminowe zamieszczanie w BIP informacji wymaganych na podstawie ww. przepisu, ale także taki sposób ich zamieszczania, aby osoby trzecie mogły w terminie dochodzić ochrony swoich praw powziawszy wiedzę o zamierzeniach inwestora ze strony internetowej BIP. Jednostka kontrolująca **uważa**, że zamieszczanie informacji o tzw. „zgłoszeniach z projektem” określonych w art. 30a ustawy – Prawo budowlane w BIP Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej w taki sposób, że osoby zainteresowane muszą przejść kilku etapów dostępowych (kilka zakładek), bez żadnej instrukcji na stronie BIP Urzędu w tym zakresie, nie zawsze może sprzyjać ochronie interesów osób trzecich, co jest głównym celem powyższej regulacji prawnej. Informacje te zdaniem jednostki kontrolującej powinny być dla każdego zainteresowanego łatwo dostępne z poziomu pierwszej strony BIP, a przynajmniej - z poziomu strony BIP poświęconej zadaniom wydziału realizującego zadania administracji architektoniczno-budowlanej. Ma to jeszcze większe znaczenie przy aktualnej treści art. 30a ustawy – Prawo budowlane, który nakłada obowiązek zamieszczania informacji w BIP tylko przez oznaczony czas. Dlatego jednostka kontrolująca przedstawi po kontroli **wniosek pokontrolny** mający na celu taki sposób zamieszczania przez jednostkę kontrolowaną w BIP informacji wymaganych na podstawie art. 30a ustawy – Prawo budowlane, aby ułatwić dostęp do nich dla wszystkich zainteresowanych osób.

Jednocześnie jednostka kontrolująca **ustaliła**, że na dzień 7 lutego 2022 r. informacje o zgłoszeniach za 2019 rok w BIP Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej były niedostępne, albowiem zostały wcześniej usunięte.

Jednostka kontrolująca wystosowała w związku z tym do jednostki kontrolowanej prośbę o udzielenie wyjaśnień uzupełniających w następującej kwestii:

„(...) Prosimy udzielenie informacji, czy na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej są jeszcze dostępne informacje o zgłoszeniach z projektem budowlanym **za rok 2019**, publikowane na podstawie art. 30a ustawy – Prawo budowlane. Prośba o udzielenie tej informacji związana jest z (...) ustaleniami, iż na dzień 7 lutego 2022 r. w BIP są dostępne informacje tylko za rok 2022 oraz rok 2021.”.

Jednostka kontrolowana udzieliła wyjaśnień uzupełniających o treści:

„(...) W odpowiedzi na pkt 2 (...) maila, informuję iż rejestr zgłoszeń o których mowa w art. 30a ustawy Prawo budowlane został usunięty z Biuletynu Informacji Publicznej z upływem terminu o którym mowa w tym artykule.”.

W związku z powyższym, poza opisanymi wyżej ustaleniami, jednostka kontrolująca **nie dokonała** kontroli sposobu i terminowości publikacji w BIP wymaganych informacji, o których mowa w art. 30a ustawy – Prawo budowlane;

4. zakończenie sprawy poprzez przyjęcie zgłoszenia bez sprzeciwu:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, iż w sprawach zgłoszeń podlegających kontroli, przyjętych bez sprzeciwu (**10** spraw), jednostka kontrolowana:

-- w **2** przypadkach³⁶ zakończyła sprawę w drodze tzw. milczącego załatwienia sprawy;

³⁵ „Prawo budowlane. Komentarz” pod red. prof. Zygmunta Niewiadomskiego, 6. wydanie, C.H.Beck, Warszawa 2015, str. 361-362.

³⁶ Zgłoszenia o nr rej.: -

- w 5 przypadkach³⁷ wydała zaświadczenie o braku sprzeciwu, w podstawie prawnej przywołując art. 217 § 1 Kpa, art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane, a w 1 przypadku³⁸ art. 217 § 1 Kpa, art. 71 ustawy – Prawo budowlane, przy czym w żadnej z tych spraw nie został złożony wniosek o wydanie zaświadczenia w trybie art. 217 § 1 Kpa, a każde z zaświadczeń wydane zostało przed upływem terminu, o którym mowa w art. 30 ust. 5 lub art. 71 ust. 4 ustawy – Prawo budowlane;
- w 2 przypadkach³⁹ wydała, na wniosek, zaświadczenie o braku sprzeciwu w trybie art. 217 § 1 Kpa, przywołując także art. 30 ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane.

Jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

„Pytanie nr 7.

Jednostka kontrolująca **ustaliła, że:**

- I. w 6 na 12 skontrolowanych spraw zgłoszeń zamiaru budowy lub wykonywania robót budowlanych oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części:
 - nr rej. [redacted] - jednostka kontrolowana wydała zaświadczenie z dnia 20.05.2019 r., w którego podstawie prawnej powołała art. 217 § 1 Kpa, art. 30, ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane, o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia; na zaświadczeniu dokonano adnotacji o treści: Niniejsze zaświadczenie nie podlega opłacie skarbowej na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej (...),
 - nr rej. [redacted] - jednostka kontrolowana wydała zaświadczenie z dnia 08.07.2019 r., w którego podstawie prawnej powołała art. 217 § 1 Kpa, art. 30, ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane, o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia; na zaświadczeniu dokonano adnotacji o treści: Niniejsze zaświadczenie nie podlega opłacie skarbowej na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej (...),
 - nr rej. [redacted] - jednostka kontrolowana wydała zaświadczenie z dnia 19.08.2019 r., w którego podstawie prawnej powołała art. 217 § 1 Kpa, art. 71 ustawy – Prawo budowlane, o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia,
 - nr rej. [redacted] - jednostka kontrolowana wydała zaświadczenie z dnia 08.10.2019 r., w którego podstawie prawnej powołała art. 217 § 1 Kpa, art. 30, ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane, o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia,
 - nr rej. [redacted] - jednostka kontrolowana wydała zaświadczenie z dnia 12.11.2019 r., w którego podstawie prawnej powołała art. 217 § 1 Kpa, art. 30, ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane, o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia,
 - nr rej. [redacted] - jednostka kontrolowana wydała zaświadczenie z dnia 03.12.2019 r., w którego podstawie prawnej powołała art. 217 § 1 Kpa, art. 30, ust. 1, 5, 5aa ustawy – Prawo budowlane, o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia; na zaświadczeniu dokonano adnotacji o treści: Niniejsze zaświadczenie nie podlega opłacie skarbowej na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej (...);
- II. w aktach spraw opisanych w pkt I **nie było wniosków** inwestorów lub ich pełnomocników o wydanie zaświadczenia w trybie art. 217 § 1 Kpa.

W związku z powyższymi ustaleniami prosimy o **wyjaśnienie przyczyn** powołania w podstawie prawnej zaświadczeń wydanych przez jednostkę kontrolowaną w sprawach zgłoszeń opisanych w pkt I przepisu art. 217 § 1 Kpa.

³⁷ Zgłoszenia o nr rej.: - [redacted]

³⁸ Zgłoszenie o nr rej.: - [redacted]

³⁹ Zgłoszenia o nr rej.: - [redacted]

Pytanie związane jest z treścią:

- art. 217 § 1 Kpa, który stanowi, że organ administracji publicznej wydaje zaświadczenie na żądanie osoby ubiegającej się o zaświadczenie,
- art. 30 ust. 5aa ustawy – Prawo budowlane, który stanowi, że organ administracji architektoniczno-budowlanej może z urzędu, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 5 [art. 30], wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu,
- art. 71 ust. 4c ustawy – Prawo budowlane, który stanowi, że organ administracji architektoniczno-budowlanej może z urzędu, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 4 [art. 71], wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu.”.

Jednostka kontrolowana udzieliła pisemnych wyjaśnień o treści:

„Pytanie nr 7

Tutejszy organ błędnie powołał się na art. 217 § 1 kpa w wydawanych na podstawie art. 30 ust. 5aa prawa budowlanego zaświadczeniach.”.

Jednostka kontrolująca **zwraca uwagę**, iż wydanie zaświadczenia uregulowane w dziale VII Kpa może być inicjowane wyłącznie na żądanie podmiotu ubiegającego się o zaświadczenie. Nie ma możliwości wydawania zaświadczenia na podstawie art. 217 § 1 Kpa z urzędu⁴⁰.

Podobne stwierdzenia znajdziemy także w popularnym komentarzu do Kpa: „(...) Kodeks przewiduje wydanie zaświadczenia w dwóch wypadkach: po pierwsze, gdy urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego wymaga przepis prawa, a po drugie wówczas, gdy osoba ubiega się o zaświadczenie ze względu na swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego.”⁴¹.

Z kolei przepisy ustawy – Prawo budowlane wskazują na możliwość zakończenia przez organ sprawy zgłoszenia zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w ten sposób, iż:

1. organ nie wniesie, w związku z treścią art. 30 ust. 5, sprzeciwu do zgłoszenia w terminie 21 dni od dnia doręczenia zgłoszenia, a w przypadku zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części - w terminie 30 dni określonym w art. 71 ust. 4 (tzw. milczące załatwienie sprawy) - lub
2. organ wyda - z urzędu, ale przed upływem ww. terminów - zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia, na podstawie odpowiednio art. 30 ust. 5aa lub art. 71 ust. 4c.

Jednostka kontrolująca **przyjmuje**, że wszystkie zaświadczenia opisane w *pytaniu nr 7* w istocie stanowiły zaświadczenia w rozumieniu art. 30 ust. 5aa lub art. 71 ust. 4c ustawy – Prawo budowlane, ze skutkami prawnymi, o których mowa w tych przepisach, mimo przywołania w podstawie prawnej ich wydania art. 217 § 1 Kpa.

⁴⁰ Patrz: L. Klat-Wertelecka, Zaświadczenie, s. 71; K. Klonowski, w: H. Knysiak-Sudyka (red.), Kodeks, 2019, s. 1342.

Zob. też w: W. Jakimowicz, Publiczne prawa podmiotowe, Kraków 2002, s. 333: „(...) „Kodeks [postępowania administracyjnego] wyposaża bowiem jednostkę w roszczenie o wydanie zaświadczenia [...]”.

⁴¹ Patrz: „Kodeks postępowania administracyjnego Komentarz”. R. Hauser, M. Wierzbowski (redaktorzy), 5. Wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2018, s. 1327.

Za takim rozumieniem tych zaświadczeń przemawia w szczególności łączne wystąpienie następujących okoliczności:

- w aktach brak było wniosków o wydanie zaświadczeń, w związku z czym jednostka kontrolowana wydała je z własnej inicjatywy, a więc działając z urzędu, co przewidują art. 30 ust. 5aa oraz art. 71 ust. 4c ustawy – Prawo budowlane;
- zaświadczenia wydano przed upływem terminu do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia, a więc były zaświadczeniami kształtującymi wolę organu oraz sytuację prawną inwestora i pociągały za sobą skutki, o których mowa w art. 30 ust. 5aa oraz art. 71 ust. 4c ustawy – Prawo budowlane w zakresie ochrony prawnej inwestora (tj. powodowały wyłączenie możliwości wniesienia sprzeciwu przez organ oraz uprawniały inwestorów do rozpoczęcia robót budowlanych).

Jednostka kontrolująca **nie kwalifikuje** błędów stwierdzonych w zakresie przywołania podstaw prawnych w zaświadczeniach jako uchybienia w działalności jednostki kontrolowanej. W celu usunięcia ryzyk związanych z treścią zaświadczeń, jakie mogą obciążać inwestorów, którzy na ich podstawie przystąpili do wykonywania robót budowlanych, jednostka kontrolująca przedstawi na zakończenie kontroli **wniosek pokontrolny** dotyczący stosowania art. 30 ust. 5aa, art. 71 ust. 4c ustawy – Prawo budowlane oraz art. 217 § 1 Kpa;

5. zakończenie sprawy poprzez wniesienie sprzeciwu do zgłoszenia:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że wydanie przez jednostkę kontrolowaną decyzji o wniesieniu sprzeciwu do zgłoszeń, w drodze decyzji, w skontrolowanych 2 sprawach⁴², uzasadnione było okolicznościami stanu faktycznego i prawnego. W jednej sprawie powodem wniesienia sprzeciwu było nieuzupełnienie przez zgłaszającego, w wyznaczonym w postanowieniu terminie, brakujących dokumentów, w drugiej - wymóg uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę dla robót budowlanych określonych w zgłoszeniu.

Decyzje o sprzeciwie wydane w sprawach podlegających kontroli zasadniczo odpowiadały wymogom wynikającym z art. 107 § 1 Kpa oraz art. 30 ust. 5, ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, w tym zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne;

6. realizacja obowiązku ostemplowania projektu budowlanego przez organ:

- jednostka kontrolująca **ustaliła**, że w realizacji przez jednostkę kontrolowaną obowiązku wynikającego z art. 30 ust. 5e ustawy – Prawo budowlane niezwłocznego ostemplowania projektu budowlanego dotyczącego budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, oraz przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b ustawy – Prawo budowlane⁴³, jednostka kontrolowana ostemplowała projekty budowlane w 2 sprawach tzw. zgłoszeń z projektem podlegających kontroli⁴⁴ dwoma pieczęciami/stemplami:
- pieczęcią o treści: 'URZĄD MIEJSKI w Dąbrowie Górniczej WYDZIAŁ URBANISTYKI I ARCHITEKTURY' oraz stemplem o treści: 'ZAŁĄCZNIK DO Nr z dnia';

⁴² Sprawy zakończone sprzeciwem, w drodze decyzji: - nr rej., decyzja z dnia 18.04.2019 r.;
- nr rej., decyzja z dnia 30.12.2019 r.

⁴³ Przepis art. 30 ust. 5e ustawy – Prawo budowlane stanowi (brzmienie przepisu w okresie podlegającym kontroli): W przypadku gdy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, projekt budowlany dotyczący budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, oraz przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, podlega ostemplowaniu. Organ administracji architektoniczno-budowlanej dokonuje ostemplowania niezwłocznie po upływie terminu na wniesienie sprzeciwu.

⁴⁴ Zgłoszenia z projektem o nr rej.: -

7. terminowość załatwienia spraw:

- jednostka kontrolująca **ustaliła, że** zgłoszenia w sprawach podlegających kontroli zostały przyjęte bez sprzeciwu lub wydano wobec nich decyzje o wniesieniu sprzeciwu w terminie wynikającym z art. 30 ust. 5 lub 71 ust. 4 ustawy – Prawo budowlane.

8. UWAGI DODATKOWE:

- W 1 sprawie podlegającej kontroli, dotyczącej zgłoszenia budowy tymczasowego obiektu budowlanego, jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej **wezwanie do udzielenia pisemnych wyjaśnień** w następującym zakresie:

„Pytanie nr 8.

Prosimy o **udzielenie wyjaśnień**, czy w sprawie zgłoszenia budowy nr rej. [redacted] zgłoszenie budowy obiektu tymczasowego niepołączonego trwale z gruntem – obiektu kontenerowego (wpływ: 07.02.2019 r.), przewidzianego do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce w terminie określonym w zgłoszeniu, ale nie później niż przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu, przyjętego bez sprzeciwu, jednostka kontrolowana zrealizowała obowiązek organu administracji architektoniczno-budowlanej:

- sprawdzenia wykonania obowiązku rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce tymczasowego obiektu budowlanego po upływie terminu określonego w art. 29 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo budowlane,
- egzekucji obowiązku rozbiórki lub przeniesienia tymczasowego obiektu budowlanego?

Jeśli któryś z powyższych obowiązków nie został zrealizowany, prosimy też o **wyjaśnienie przyczyn** ich niewykonania.

Pytanie związane jest ze stwierdzeniem w toku kontroli, że w aktach wyżej opisanej sprawy brak dowodów na realizację przez jednostkę kontrolowaną wyżej opisanych obowiązków organu administracji architektoniczno-budowlanej związanych z doprowadzeniem do rozebrania lub przeniesienia w inne miejsce tymczasowego obiektu budowlanego.”.

Jednostka kontrolowana **udzieliła pisemnych wyjaśnień** o treści:

„Pytanie nr 8 [redacted]

W kontrolowanej sprawie organ nie wykonał formalnie obowiązku sprawdzenia czy zgłoszony tymczasowy obiekt budowlany został rozebrany. Dwa tygodnie po upływie terminu, na który został zgłoszony, ten sam Inwestor złożył zgłoszenie budowy tymczasowego obiektu budowlanego o innych parametrach, na tej samej działce w kolizji z poprzednio zgłoszonym obiektem. W związku z powyższym z uwagi na fakt powzięcia wiadomości o nowym zgłoszeniu organ uznał, że poprzednio zgłoszony tymczasowy obiekt budowlany musiał zostać rozebrany. W załączeniu przesyłam kopię zgłoszenia robót budowlanych znak [redacted].”.

Jednostka kontrolująca wystosowała do jednostki kontrolowanej prośbę o **udzielenie wyjaśnień uzupełniających** w następującej kwestii:

„(...) Prosimy o przesłanie kopii zgłoszenia robót budowlanych, znak [redacted] na które jednostka kontrolowana powołała się w pkt 8 swoich wyjaśnień (pismo z dnia 2 listopada 2020 r., znak: [redacted]), a które do jednostki kontrolującej nie zostało doręczone”.

Jednostka kontrolowana udzieliła **wyjaśnień uzupełniających** o treści:

„(...) w odpowiedzi na maila z dzisiejszego dnia przesyłam w załączeniu kopię zgłoszenia robót budowlanych z dnia 03.10.2019r. znak [redacted], wraz z mapą. Do w/w zgłoszenia dołączam również aktualną ortofotomapę (styczeń 2022r.) wraz z naniesionym granicami ewidencyjnymi, potwierdzającą brak zgłaszanego wcześniej obiektu budowlanego.”.

Jednostka kontrolująca **ustaliła**, że:

- termin rozbiórki tymczasowego obiektu budowlanego objętego zgłoszeniem o nr rej. [redacted] upłynął w dniu 11 września 2019 r.;
- zgłoszenie zamiaru budowy tymczasowego obiektu budowlanego na tej samej działce, objęte zgłoszeniem o nr rej. [redacted], wpłynęło w dniu 3 października 2019 r., a więc 22 dni po upływie terminu rozbiórki tymczasowego obiektu budowlanego objętego zgłoszeniem o nr rej. [redacted];
- w dniu 3 października 2019 r. tymczasowy obiekt budowlany objęty zgłoszeniem o nr rej. [redacted] już nie istniał na terenie działki objętej zgłoszeniem o nr rej. [redacted].

W związku z powyższym jednostka kontrolująca **przyjmuje wyjaśnienia** jednostki kontrolowanej w sprawie podlegającej kontroli o nr rej. [redacted].

Niezależnie od powyższego jednostka kontrolująca **wyjaśnia**, iż właściwość organu administracji architektoniczno-budowlanej w zakresie rozbiórki tymczasowych obiektów budowlanych regulują przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁴⁵, w szczególności art. 2 § 1 pkt 10 w zw. z art. 3 § 1 tej ustawy. Organ administracji architektoniczno-budowlanej przyjmujący bez sprzeciwu zgłoszenie zamiaru budowy tymczasowego obiektu budowlanego jest - stosownie do przepisów u.p.e.a. - organem właściwym do wyegzekwowania niewykonanego przez zgłaszającego obowiązku rozbiórki takiego obiektu. Jest zatem zarówno wierzycielem, jak i organem egzekucyjnym, a poprzez to organem zobowiązanym do przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego w trybie przepisów u.p.e.a.⁴⁶. To z kolei rodzi konieczność wprowadzenia przez organ odpowiednich rozwiązań organizacyjnych mających na celu:

- monitorowanie (sprawdzanie) wykonania obowiązku rozbiórki tymczasowych obiektów budowlanych niepołączonych trwale z gruntem i przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce – w terminie określonym w zgłoszeniu, ale nie później niż przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu;
- dokumentowanie w aktach spraw ustaleń organu wynikających ze sprawdzenia wykonania obowiązku rozbiórki tymczasowych obiektów budowlanych; bez przeprowadzenia tych czynności nie jest możliwe skuteczne wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego (w przypadku niezrealizowania obowiązku rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce takiego obiektu w terminie określonym w zgłoszeniu);
- w przypadku stwierdzenia niewykonania obowiązku rozbiórki tymczasowych obiektów budowlanych przez inwestorów w terminie określonym w zgłoszeniu - przystąpienie z urzędu na podstawie przepisów u.p.e.a., w tym na podstawie wystawionego przez siebie tytułu wykonawczego, do egzekucji administracyjnej mającej na celu wyegzekwowanie niewykonanego obowiązku rozbiórki takich obiektów.

⁴⁵ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity w Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Dalej: u.p.e.a.

⁴⁶ Por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 maja 2013 r., II OW 13/13, cyt.: „(...) organ ten jest uprawniony do żądania wykonania obowiązku rozbiórki w drodze egzekucji administracyjnej, bowiem jest on wierzycielem w rozumieniu art. 1 lit. a pkt 13 oraz art. 5 § 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym. Organ ten jest równocześnie, zgodnie z art. 20 § 1 pkt 2 w zw. z art. 26 § 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym, właściwym organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym. Powinien więc z urzędu przystąpić do egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego przez siebie wystawionego (...)”. (Zob.: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/85745437B1>).

9.2. Ocena częściowa stanu faktycznego.

Na podstawie ustaleń stanu faktycznego opisanych w pkt 9.1., jednostka kontrolująca **ocenia**:

- **pozytywnie z uchybieniem i nieprawidłowością** działalność jednostki kontrolowanej w zakresie przyjmowania w okresie podlegającym kontroli zgłoszeń zamiaru wykonywania robót budowlanych, budowy, rozbiórki oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

Na ocenę ww. zakresu zadań wpływ miały opisane w pkt 9.1. ustalenia stanu faktycznego, z których wynika, że zadania związane z przyjmowaniem zgłoszeń zamiaru przystąpienia do wykonywania robót budowlanych lub budowy, rozbiórki, zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, niewymagających pozwolenia na budowę, w sprawach poddanych kontroli, jednostka kontrolowana realizowała **co do zasady prawidłowo i terminowo**. Jednostka kontrolowana nie ustrzegła się jednak pojedynczych **błędów**, które jednostka kontrolująca zakwalifikowała jako **uchybienie** oraz **nieprawidłowość**.

Jako **uchybienie** jednostka kontrolująca zakwalifikowała:

- opisane w pkt 9.1. ppkt 2 (*uwaga nr 2*) niedopełnienie w **1 sprawie** obowiązku organu określenia w postanowieniu wydanym na podstawie art. 30 ust. 5c ustawy – Prawo budowlane terminu uzupełnienia zgłoszenia.

Jako **nieprawidłowość** jednostka kontrolująca zakwalifikowała:

- opisane w pkt 9.1. ppkt 2 (*uwaga nr 1*) niedopełnienie w **1 sprawie** obowiązku organu nałożenia na zgłaszającego obowiązku dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane.

Ponadto, po zakończeniu kontroli jednostka kontrolująca przedstawi **wnioski pokontrolne** mające na celu usprawnienia działalności jednostki kontrolowanej w zakresie:

- sposobu zamieszczania przez jednostkę kontrolowaną w BIP informacji wymaganych na podstawie art. 30a ustawy – Prawo budowlane, celem ułatwienia dostępu do nich dla wszystkich zainteresowanych osób (pkt 9.1. ppkt 3);
- wydawania przez jednostkę kontrolowaną zaświadczeń w sprawach zgłoszeń, celem właściwego stosowania art. 30 ust. 5aa, art. 71 ust. 4c ustawy – Prawo budowlane oraz art. 217 § 1 Kpa (pkt 9.1. ppkt 4).

10. OCENA OGÓLNA DZIAŁALNOŚCI JEDNOSTKI KONTROLOWANEJ.

Jednostka kontrolująca **ocenia ogólnie:**

- **pozytywnie z uchybieniami i nieprawidłowościami** działalność Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej jako organu administracji architektoniczno-budowlanej w roku 2019 w zakresie podlegającym kontroli.

Ocena ogólna jest **wypadkową ocen częściowych** stanu faktycznego, przedstawionych w:

- pkt 8.2. – **ocena pozytywna z uchybieniami i pojedynczymi nieprawidłowościami** (pozwolenia na budowę/rozbiórkę);
- pkt 9.2. – **ocena pozytywna z uchybieniem i nieprawidłowością** (zgłoszenia wynikające z prawa budowlanego).

Wyniki kontroli pozwalają na ocenę, że jednostka kontrolowana **co do zasady prawidłowo** realizowała zadania organu administracji architektoniczno-budowlanej w skontrolowanych obszarach w okresie podlegającym kontroli. Jednostka kontrolująca stwierdziła jednak wystąpienie w działalności organu pewnych **błędów**, które zakwalifikowano jako **uchybenia** lub **nieprawidłowości**.

Stwierdzone w toku kontroli **uchybenia** wystąpiły:

- w obszarze wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę lub decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę, w zakresie:
 - błędów formalnych dotyczących wydawania postanowień na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane (pkt 8.1. ppkt 9.1),
 - przewlekłego prowadzenia postępowania w 3 sprawach (pkt 8.1. ppkt 9.2);
- w obszarze zgłoszeń wynikających z prawa budowlanego, w zakresie:
 - błędu dotyczącego wydania postanowienia na podstawie art. 30 ust. 5c ustawy – Prawo budowlane bez oznaczenia terminu wykonania nałożonego obowiązku uzupełnienia zgłoszenia (pkt 9.1. ppkt 2).

Stwierdzone w toku kontroli **nieprawidłowości** wystąpiły:

- w obszarze wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę lub decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę, w zakresie:
 - niedopełnienia w **1 przypadku** obowiązku organu nałożenia obowiązku dołączenia do wniosku o pozwolenie na budowę w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 64 § 2 Kpa (pkt 8.1. ppkt 3);
 - błędnego zastosowania w **1 przypadku** do wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku przepisu art. 50 § 1 Kpa, niezastosowania do tego wezwania przepisu art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz wszczęcie postępowania administracyjnego przed usunięciem braków formalnych (pkt 8.1. ppkt 5);
 - błędnego nałożenia w **3 przypadkach** obowiązku usunięcia braków formalnych wniosku o pozwolenie na budowę w drodze postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, zamiast wezwania w trybie art. 64 § 2 Kpa (pkt 8.1. ppkt 9);

II. w obszarze zgłoszeń wynikających z prawa budowlanego, w zakresie:

- niedopełnienia w **1 przypadku** obowiązku organu nałożenia obowiązku dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane (pkt 9.1. ppkt 2).

Jednostka kontrolująca stwierdziła także występowanie w działalności jednostki kontrolowanej pewnych niejasności, nieścisłości oraz błędów, których nie zakwalifikowała jako uchybień lub nieprawidłowości, ale po zakończeniu kontroli przekazuje **wnioski pokontrolne** celem wprowadzenia usprawnień w jej działalności. **Wnioski pokontrolne dotyczyć będą:**

- ujednolicenia sposobu rejestracji w RWDZ decyzji o pozwoleniu na budowę oraz decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę (pkt 8.1. – we wstępie);
- sposobu zamieszczania w BIP informacji wymaganych na podstawie art. 30a ustawy – Prawo budowlane o tzw. zgłoszeniach z projektem (pkt 9.1. ppkt 3);
- wydawania zaświadczeń w sprawach zgłoszeń (pkt 9.1. ppkt 4).

W toku kontroli stwierdzone zostały **nieprawidłowości**, dlatego też jednostka kontrolująca, działając na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej⁴⁷ oraz w wykonaniu celu kontroli, o którym mowa w pkt 5.4., przedstawia poniżej przyczyny wystąpienia nieprawidłowości, ich skutki oraz osoby za nie odpowiedzialne (odpowiednio w pkt 11., pkt 12. oraz w pkt 13.).

11. Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości.

Jako **przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości**, tj.:

- 1) niedopełnienia w **1 przypadku** obowiązku organu nałożenia obowiązku dołączenia do wniosku o pozwolenie na budowę w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 64 § 2 Kpa (pkt 8.1. ppkt 3) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- niewłaściwą wykładnię art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz art. 64 § 2 Kpa;

- 2) błędnego zastosowania w **1 przypadku** do wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku przepisu art. 50 § 1 Kpa, niezastosowania do tego wezwania przepisu art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz wszczęcia postępowania administracyjnego przed usunięciem braków formalnych (pkt 8.1. ppkt 5) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- niewłaściwą wykładnię art. 50 § 1 Kpa oraz art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane;

⁴⁷ Przepis art. 3 ust. 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej stanowi:

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości celem kontroli jest również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

- 3) błędnego nałożenia w **3 przypadkach** obowiązku usunięcia braków formalnych wniosku o pozwolenie na budowę w drodze postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, zamiast wezwania w trybie art. 64 § 2 Kpa (pkt 8.1. ppkt 9) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- niewłaściwą wykładnię art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane;

- 4) niedopełnienia w **1 przypadku** obowiązku organu nałożenia obowiązku dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane (pkt 9.1. ppkt 2) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- niewłaściwą wykładnię art. 71 ust. 2 pkt 4, ust. 3 ustawy – Prawo budowlane.

12. Skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Jako skutki stwierdzonych nieprawidłowości, tj.:

- 1) niedopełnienia w **1 przypadku** obowiązku organu nałożenia obowiązku dołączenia do wniosku o pozwolenie na budowę w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 64 § 2 Kpa (pkt 8.1. ppkt 3) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- nie wystąpiły negatywne skutki stwierdzonych nieprawidłowości;

- 2) błędnego zastosowania w **1 przypadku** do wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku przepisu art. 50 § 1 Kpa, niezastosowania do tego wezwania przepisu art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane oraz wszczęcia postępowania administracyjnego przed usunięciem braków formalnych (pkt 8.1. ppkt 5) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- naruszenie zasady zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej (art. 8 § 1 Kpa);

- 3) błędnego nałożenia w **3 przypadkach** obowiązku usunięcia braków formalnych wniosku o pozwolenie na budowę w drodze postanowienia w trybie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, zamiast wezwania w trybie art. 64 § 2 Kpa (pkt 8.1. ppkt 9) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- naruszenie zasady zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej (art. 8 § 1 Kpa);

- 4) niedopełnienia w **1 przypadku** obowiązku organu nałożenia obowiązku dołączenia do zgłoszenia zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego zaświadczenia prezydenta miasta albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, przez co naruszony został art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane (pkt 9.1. ppkt 2) – jednostka kontrolująca wskazuje:

- nie wystąpiły negatywne skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

13. Określenie osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości.

Jako osobę odpowiedzialną za wystąpienie nieprawidłowości, o których mowa w pkt 11. oraz w pkt 12., w oparciu o pkt 5 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej, obowiązującego w okresie podlegającym kontroli, jednostka kontrolująca wskazuje:

- Panią Illę Marek - Naczelnika Wydziału Urbanistyki i Architektury w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej.

14. ZAŁECENIA I WNIOSKI POKONTROLNE.

„Projekt wystąpienia pokontrolnego” z dnia 9 lutego 2022 r., sporządzony w wyniku kontroli działalności Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej jako organu administracji architektoniczno-budowlanej, przeprowadzonej na podstawie zawiadomienia o kontroli z dnia 22 października 2020 r., doręczony został jednostce kontrolowanej w dniu 22 lutego 2022 r. (przy piśmie przewodnim z dnia 17 lutego 2022 r.).

Kierownik jednostki kontrolowanej w ustawowym terminie:

- **skorzystał** z prawa zgłoszenia, na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zastrzeżeń do ww. „Projektu wystąpienia pokontrolnego”,
- **nie skorzystał** z uprawnienia do złożenia na podstawie art. 40 ust. 2 ww. ustawy wniosku o przedłużenie terminu zgłoszenia zastrzeżeń.

W dniu 3 marca 2022 r. do WINB w Katowicach wpłynęło pismo z dnia 24 lutego 2022 r., znak: WUA.1713.1.2020.MW2 (pismo zarejestrowano pod RPW/2396/2022 N), podpisane przez III Zastępcę Prezydenta Miasta - Wojciecha Kędzię, adresowane do Zastępcy Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Pismo, wystosowane na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, stanowiło *zastrzeżenia* do „Projektu wystąpienia pokontrolnego” z dnia 9 lutego 2022 r.

Zastrzeżenia wniesione przez jednostkę kontrolowaną⁴⁸ dotyczyły kwalifikacji błędów, ocen częściowych stanu faktycznego, określenia przyczyn oraz skutków stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie ustalonego w 2 sprawach podlegających kontroli braku zaświadczenia wymaganego na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, opisanych w „Projekcie wystąpienia pokontrolnego” w:

- pkt 8.1. ppkt 3 (Ustalenia stanu faktycznego, UWAGI), str. 7-9;
- pkt 8.2. (Ocena częściowa stanu faktycznego), str. 18;
- pkt 9.1. ppkt 2 (Ustalenia stanu faktycznego, UWAGI), str. 21-22;

⁴⁸ Dalej: „zastrzeżenia”. Kopia *zastrzeżeń* stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

- pkt 9.2. (Ocena częściowa stanu faktycznego), str. 30;
- pkt 10. (Ocena ogólna działalności jednostki kontrolowanej), str. 31-32;
- pkt 11. ppkt 1), ppkt 4) (Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości), str. 32-33;
- pkt 12. ppkt 1), ppkt 4) (Skutki stwierdzonych nieprawidłowości), str. 33.

Pismem z dnia 10 marca 2022 r., znak: WINB-ZK.7730.2.2020, kierownik komórki do spraw kontroli w WINB w Katowicach, na podstawie art. 42 ust. 1, ust. 2 w zw. z art. 45 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawił swoje „Stanowisko wobec zastrzeżeń wniesionych do projektu wystąpienia pokontrolnego”⁴⁹. **Zastrzeżenia zostały oddalone w całości.**

Jednocześnie w ww. *stanowisku wobec zastrzeżeń zmieniono* w pkt 12. ppkt 1, ppkt 4 „Projektu wystąpienia pokontrolnego” kwalifikację skutków stwierdzonych nieprawidłowości.

Stanowisko wobec zastrzeżeń zostało przekazane kierownikowi jednostki kontrolowanej przy piśmie jednostki kontrolującej z dnia 10 marca 2022 r.⁵⁰ (pismo wraz ze *stanowiskiem wobec zastrzeżeń* doręczono w dniu 14 marca 2022 r.).

Niniejsze „Wystąpienie pokontrolne”, stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, obejmuje „Projekt wystąpienia pokontrolnego”, przy uwzględnieniu zmiany kwalifikacji skutków stwierdzonych nieprawidłowości.

Poniżej przedstawiam zalecenia pokontrolne wnioski pokontrolne.

I. Zalecenia pokontrolne.

Na podstawie dokonanych w toku kontroli ustaleń i ocen, w celu usunięcia stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości w działalności Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej jako organu administracji architektoniczno-budowlanej, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, **przedstawiam następujące zalecenia pokontrolne:**

Zalecenia pokontrolne nr 1.

W sprawach udzielania pozwoleń na budowę, przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i rozbiórkę obiektów budowlanych oraz zmianę sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części:

1) w realizacji kompetencji organu administracji architektoniczno-budowlanej, o których mowa w art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, tj. obowiązku doprowadzenia do usunięcia braków formalnych wniosku (zob. *ustalenia w pkt 8.1. ppkt 3, ppkt 5*), **zalecam w szczególności:**

- przestrzeganie obowiązku rzetelnego sprawdzenia wniosków i załączonych do nich dokumentów pod względem ich kompletności formalnej,
- w przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosku:
 - przestrzeganie obowiązku wezwania wnoszącego do ich usunięcia w trybie i terminie określonym w art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, tj. poprzez wystosowanie wezwania na podstawie art. 64 § 2 Kpa, z tym że wezwanie do usunięcia braków nie powinno nastąpić później niż po upływie 14 dni od dnia wpływu wniosku;

⁴⁹ Dalej: „*stanowisko wobec zastrzeżeń*”. Kopia *stanowiska wobec zastrzeżeń* stanowi załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu.

⁵⁰ Pismo z dnia 10 marca 2022 r., przekazujące *stanowisko wobec zastrzeżeń*, stanowi załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu.

- odstąpienie od niewłaściwej, niezgodnej z treścią art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, praktyki nakładania obowiązku usunięcia braków formalnych wniosku w drodze wezwania wystosowanego na podstawie art. 50 § 1 Kpa;
 - odstąpienie od niewłaściwej, niezgodnej z treścią art. 33 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, praktyki nakładania obowiązku usunięcia braków formalnych wniosku w drodze postanowienia wydanego na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane;
 - przestrzeganie zasady, iż wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę następuje z chwilą wpływu kompletnego formalnie wniosku, albo po uzupełnieniu braków formalnych wniosku w wyznaczonym terminie;
- 2) w przypadku stwierdzenia niedopełnienia obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej od wniosku (zob. ustalenia w pkt 8.1. ppkt 9; UWAGI, ppkt 1), **zalecam w szczególności:**
- przestrzeganie art. 261 Kpa, w tym w zakresie:
 - wyznaczenia terminu wniesienia należnej opłaty skarbowej, który zgodnie z art. 261 § 1 Kpa nie może być krótszy niż 7 dni, a dłuższy niż 14 dni,
 - skutków niewniesienia w wyznaczonym terminie należnej opłaty skarbowej, o których mowa w art. 261 § 2 Kpa, tj. dokonania zwrotu podania lub zaniechania czynności uzależnionej od wniesienia opłaty skarbowej, chyba że wystąpią okoliczności, o których mowa w art. 261 § 4 Kpa,
 - formy zwrotu podania, o której mowa w art. 261 § 3 Kpa, tj. w drodze postanowienia, na które służy zażalenie;
 - odstąpienie od niewłaściwej praktyki nakładania obowiązku uiszczenia należnej opłaty skarbowej od wniosku w drodze postanowienia wydanego na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane;
 - uwzględnianie w czynnościach organu zmierzających do usunięcia braków w zakresie wniesienia opłaty skarbowej od wniosku przepisów regulujących terminy uiszczenia tej opłaty, tj. § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 187, poz. 1330), stanowiącego, że składający wniosek lub pełnomocnik albo dokonujący zgłoszenia zobowiązany jest dołączyć dowód zapłaty należnej opłaty skarbowej albo uwierzytelnioną kopię dowodu zapłaty, nie później niż w ciągu 3 dni od chwili powstania obowiązku jej zapłaty;
- 3) w razie braku opłaty skarbowej za złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w toczącym się postępowaniu administracyjnym (zob. ustalenia w pkt 8.1. ppkt 9; UWAGI, ppkt 1), **zalecam w szczególności:**
- przestrzeganie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. w Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 ze zm.), nakładającego na organ administracji publicznej obowiązek przekazania informacji w tym zakresie, w formie zbiorczej informacji, organowi podatkowemu właściwemu w sprawach opłaty skarbowej, przy uwzględnieniu:
 - treści art. 11 ust. 3 ww. ustawy o opłacie skarbowej, regulującego termin i zakres zbiorczej informacji,
 - treści art. 12 ww. ustawy o opłacie skarbowej, regulującego właściwość organów w sprawach opłaty skarbowej;
 - odstąpienie od niewłaściwej praktyki nakładania obowiązku uiszczenia należnej opłaty skarbowej za złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w drodze postanowienia wydanego na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane;

4) w zakresie terminowości załatwiania spraw (*zob. ustalenia w pkt 8.1. ppkt 9; UWAGI, ppkt 2*), **zalecam w szczególności:**

- przestrzeganie terminów załatwiania spraw wynikających z art. 35 § 1, § 2, § 3 Kpa, w zw. z zasadą szybkości działania organów administracji publicznej, wyrażoną w art. 12 § 1 Kpa, przy uwzględnieniu art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane; zalecenie dotyczy w szczególności realizacji obowiązków organu administracji architektoniczno-budowlanej, o których mowa w:
 - art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane (kontrola merytoryczna wniosku),
 - art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane (nałożenie postanowieniem obowiązku usunięcia nieprawidłowości w razie stwierdzenia naruszeń, w zakresie określonym w art. 35 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane).

Zalecenia pokontrolne nr 2.

W sprawach zgłoszeń zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy, w realizacji kompetencji organu administracji architektoniczno-budowlanej, o których mowa w art. 30 ust. 5c, tj. uzupełnienia zgłoszenia w razie konieczności (*zob. ustalenia w pkt 9.1. ppkt 2*), **zalecam w szczególności:**

- w razie stwierdzenia braków zgłoszenia - przestrzeganie obowiązku nałożenia na zgłaszającego, w drodze postanowienia, na podstawie odpowiednio art. 30 ust. 5c ustawy – Prawo budowlane, obowiązku uzupełnienia brakujących dokumentów, przy uwzględnieniu obowiązku określenia terminu wykonania postanowienia.

Zalecenia pokontrolne nr 3.

W sprawach zgłoszeń zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, dokonywanych na podstawie art. 71 ust. 1, ust. 2 ustawy – Prawo budowlane, a także w sprawach, w których, na podstawie art. 71 ust. 6 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane, rozstrzygnięcie co do zmiany sposobu użytkowania następuje w decyzji o pozwoleniu na budowę (*zob. ustalenia w: pkt 8.1. ppkt 3, pkt 9.1. ppkt 2*), **zalecam w szczególności:**

- przestrzeganie obowiązku organu administracji architektoniczno-budowlanej, wynikającego z art. 71 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo budowlane, zgromadzenia jako jednego z dowodów w sprawie zaświadczenia lub kopii zaświadczenia prezydenta miasta o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub kopii tej decyzji, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Powyższe zalecenia pokontrolne nr 1, nr 2 oraz nr 3 powinny być wdrożone **niezwłocznie**.

II. Wnioski pokontrolne.

Działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, mając na względzie usprawnienie funkcjonowania Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej jako organu administracji architektoniczno-budowlanej w obszarach podlegających kontroli, przedstawiam następujące **wnioski pokontrolne:**

Wniosek pokontrolny nr 1.

Wnoszę o:

- rejestrowanie przez Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej w Rejestrze Wniosków, Decyzji i Zgłoszeń (RWDZ) w sprawach budowlanych, prowadzonym na stronie internetowej Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę w taki sposób, aby z zarejestrowanych danych wynikało jednoznacznie, iż dokonano rejestracji decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę.

Wniosek związany jest z ustaleniami poczynionymi w toku kontroli (*zob. ustalenia w pkt 8.1. na wstępie*). Wynika z nich, że jednostka kontrolowana stosowała w okresie podlegającym kontroli niejednorodną praktykę rejestracji w RWDZ decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę; w niektórych przypadkach decyzje te zostały zarejestrowane poprawnie, jako decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę, w niektórych zaś przypadkach (2 decyzje w próbie kontrolnej obejmującej 12 decyzji) decyzje o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę zarejestrowano jako decyzje o pozwoleniu na budowę, co nie było zgodne ze stanem rzeczywistym.

Wniosek pokontrolny ma na celu:

- ujednolicenie praktyki organu rejestrowania w RWDZ decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę,
- rejestrowanie przez organ w RWDZ decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę zgodnie ze stanem rzeczywistym, tj. jako decyzji o zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę.

Wniosek pokontrolny nr 2.

Wnoszę o:

- rozważenie przez Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej możliwości wyodrębnienia na stronie głównej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej odrębnej zakładki dla publikacji informacji o zgłoszeniu budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1–3, przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d (z wyłączeniem obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych, ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej),

względnie o:

- podanie na stronie głównej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej informacji, w której części (zakładce) tego Biuletynu organ zamieszcza informacje o zgłoszeniu budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1–3, przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d ustawy – Prawo budowlane (z wyłączeniem obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych, ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej).

Wniosek ma na celu ułatwienie dostępu dla wszystkich zainteresowanych osób do informacji, których zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na podstawie art. 30a ustawy – Prawo budowlane, jest obowiązkiem organu administracji architektoniczno-budowlanej, a także ułatwienie realizacji przez te osoby ich uprawnień związanych ze zgłoszeniem budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1–3, przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d ustawy – Prawo budowlane.

Jak podano w ustaleniach (*zob. ustalenia opisane w pkt 9.1. ppkt 3*), w okresie podlegającym kontroli jednostka kontrolowana zamieszczała w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej informacje o tzw. „zgłoszeniach z projektem”, o których mowa w art. 30a ustawy – Prawo budowlane, w taki sposób, że aby do nich dotrzeć należało przejść kilka

etapów dostępowych (poprzez kilka zakładek). Przy tym w ww. Biuletynie Informacji Publicznej brak było informacji, w której jego części te informacje zamieszczono. Głównym celem regulacji prawnej wynikającej z art. 30a ustawy – Prawo budowlane jest ochrona interesów osób trzecich, które mogą zostać naruszone przez zamiar budowy lub wykonywania robót budowlanych, objęty zgłoszeniem. Tymczasem praktykowany przez jednostkę kontrolowaną sposób zamieszczania informacji o tych zgłoszeniach nie zawsze może sprzyjać dostępowi do nich. Informacje te zdaniem jednostki kontrolującej powinny być dla każdego zainteresowanego łatwo dostępne z poziomu pierwszej strony Biuletynu Informacji Publicznej, a przynajmniej - z poziomu strony Biuletynu poświęconej zadaniom wydziału realizującego zadania administracji architektoniczno-budowlanej. Ma to jeszcze większe znaczenie przy aktualnej treści art. 30a ustawy – Prawo budowlane, nakładającego obowiązek zamieszczania informacji w Biuletynie tylko przez oznaczony czas.

Realizacja wniosku pokontrolnego wymagać będzie współdziałania wydziału merytorycznego (Wydział Urbanistyki i Architektury w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej), komórki odpowiedzialnej w Urzędzie za obsługę informatyczną urzędu oraz komórkę odpowiedzialną za publikację informacji publicznych w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

Sposób realizacji wniosku jednostka kontrolująca pozostawia do decyzji jednostki kontrolowanej.

Wniosek pokontrolny nr 3.

W sprawach zgłoszeń zamiaru wykonywania robót budowlanych lub budowy oraz zgłoszeń zamiaru zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, w razie przyjęcia przez organ zgłoszenia bez sprzeciwu przed upływem terminu do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 30 ust. 5 oraz w art. 71 ust. 4 ustawy – Prawo budowlane, przy jednoczesnym wydaniu z urzędu zaświadczenia przewidzianego przepisami ustawy – Prawo budowlane o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, **wnoszę o:**

- wdrożenie praktyki powołania podstawy prawnej w zaświadczeniu, tj. odpowiednio przepisu art. 30 ust. 5aa lub art. 71 ust. 4c ustawy – Prawo budowlane, przy jednoczesnym:
 - wskazaniu w treści zaświadczenia, iż zostało wydane z urzędu,
 - odstąpieniu od niewłaściwej praktyki przywoływania w tego rodzaju zaświadczeniach przepisu art. 217 (§ 1 i/lub § 2) Kpa, który dotyczy wyłącznie zaświadczeń wydawanych na żądanie.

Wniosek opiera się na ustaleniach poczynionych w toku kontroli (*zob. ustalenia w pkt 9.1. ppkt 4*) i ma na celu doprowadzenie do uporządkowania praktyki wydawania przez jednostkę kontrolowaną zaświadczeń w sprawach zgłoszeń wynikających z prawa budowlanego, w tym wprowadzenie wyraźnego rozróżnienia zaświadczeń wydawanych przez organ na podstawie przepisów ustawy – Prawo budowlane (art. 30 ust. 5aa lub art. 71 ust. 4c tej ustawy), co następuje zawsze z urzędu i przed upływem terminu do wniesienia sprzeciwu, od zaświadczeń wydawanych wyłącznie na żądanie osoby ubiegającej się o zaświadczenie, na podstawie przepisu art. 217 (§1 i/lub § 2) Kpa, które organ administracji publicznej wydaje celem urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego.

15. Obowiązek informacyjny jednostki kontrolowanej.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, **proszę o poinformowanie** Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w terminie do dnia **29 lipca 2022 r.**, o:

- sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości,
- wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania,
- podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla jednostki kontrolowanej, drugi dla jednostki kontrolującej.

Z up. Śląskiego Wojewódzkiego
Inspektora Nadzoru Budowlanego

Mągdalena Macha
Zastępcza Śląskiego Wojewódzkiego
Inspektora Nadzoru Budowlanego
Podpis kierownika jednostki kontrolującej

Za zespół kontrolerów:

Sławomir Łabędź -

.....
Podpis kierownika komórki ds. kontroli

Katowice, dnia 23 marca 2022 r.